

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 27^ο | ΑΘΗΝΑΙ 1-30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1913 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1042

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Εἰς χρονογραφήματα, εἰς ἱστορικὰς μελέτας, εἰς διηγήματα, εἰς σημειώσεις πολεμικὰς εἶχομεν ἕως τῶρα τὰς ἐντυπώσεις τῶν δύο πολέμων ἀπὸ τοῦς ἄνδρας, οἱ ὅποιοι ὡς ἀγωνισταὶ ὡς ἀνταποκριταὶ ἐφημερίδων, ὡς χρονογράφοι παρηκολούθησαν τὰς δύο ἐκστρατείας μας.

Μένει τώρα νὰ ἀκούσωμεν καὶ τὰς γυναῖκας. Ἀπὸ τὰ Ὑψηλὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐπρωτοστάτησαν εἰς ὄλην τὴν νοσηλευτικὴν κίνησιν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν, ἀπὸ ἐκεῖνας ποῦ ἐτάχθησαν εἰς τὸ πλεῦσθον τοῦ στρατιώτου καὶ ὑπῆρξαν ἢ παρηγορία, καὶ ἢ ἀνακούφισις τοῦ ἀγωνιῶντος, ἀπὸ ἐκεῖνας ἀκόμη ποῦ περιέβαλψαν τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανὰ καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν ἐπιστράτων ἔχομεν ἐντυπώσεις ὡραίας τὰς ὁποίας ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» θὰ δημοσιεύσῃ εἰς Χριστουγεννιάτικο πολυτελὲς τεῦχος μετὰ τῶν εἰκόνων τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι πρωτηγωνίστησαν εἰς τοὺς δύο μας πολέμους.

Παρακαλοῦνται αἱ κυρίαὶ πρὸς τὰς ὁποίας ἀπετάθη ἡ «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» ἀλλὰ καὶ αἱ ἄγνωστοὶ ἐργάτιδες τοῦ κα-

λοῦ, ὧν τὰ ὀνόματα τῆς διέφυγαν, νὰ ἀποστείλουν μὲ τὰ ὀνοματὰ των καὶ μίαν ὀλιγόστιχον σημείωσιν τῆς δράσεώς των εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» ὁδὸς Πανεπιστημίου ἀρ. 27.

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Ἡ Ἑλλὰς ἀνέζησε καὶ σήμερον παρίσταται εὐπρόσωπος καὶ ἰσχυρὰ μετὰ τῶν βαλκανικῶν λαῶν. Εἰς τὴν ἀναγέννησίν της συνέτρεξεν ὄχι μόνον ὁ στρατὸς καὶ ὁ στόλος, ὄχι μόνον ὁ στρατάρχης βασιλεὺς, ὄχι μόνον ὁ ἰσχυρὸς κυβερνήτης, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς ὀλόκληρος ἀδιακρίτως φύλου καὶ κοινωνικῶν τάξεων.

Ὅπισω ἀπὸ τὸν ἀνδρεῖον στρατιώτην καὶ ἀπὸ τὸν ἡλιοκαῆ ναύτην, ποῦ ἐπάλαισαν δέκα μῆνας ἐναντίον ὅλων τῶν στοιχείων, ἀφανῆς καὶ ἀόρατος κρύπτεται μία δύναμις γυναικίος, ἡ ὁποία διέπλασε τὴν ἡρωϊκὴν καρδίαν, ἡ ὁποία ἐφύσησεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ πρῶτα καὶ ὕστερα τοῦ ἐφήβου καὶ τοῦ νέου τὴν ἀγάπην, τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν εἰς τὴν πατρίδα.

Ἐὰν εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ μεγάλοι λαοὶ δημιουργοῦνται ἀπὸ τὰς μεγάλας μητέρας, αἱ Ἑλληνίδες τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἔχουν ὅλα τὰ δικιώματτα ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως καὶ τῆς εὐγνω-

μοσύνης του έθνους. Τα αποτελέσματα του πολέμου αυτού τας φέρουν εις την πρώτην γραμμην μεταξύ των γυναικων του κόσμου. Γυναίκες των πόλεων και γυναίκες των χωριων, γυναίκες των αιθουσων και γυναίκες της καθημερινής βιοπάλης, όλα αδικηρίτως απέτισαν τον προς την πατρίδα φόρον των γενναίως, μεγαλοπρεπώς με απλότητα και μετριοφροσύνη μοναδικήν.

Εις συζύγους, εις υιούς, εις αδελφούς, εις αίμα και εις χρῆμα και εις έργα, παντού και από κάθε γωνίαν γῆς ή 'Ελληνίς εύρέθη ετοιμία και πρόθυμος την στιγμήν, καθ' ήν ή πατρίς εζήτει και από αυτήν τας μεγάλας θυσίας.

Σήμερον οι στρατιώται και οι ναῦται όσοι επέζησαν των δύο αίμακτηρων πολέμων θα λάβουν το έπαθλον της ανδρείας των. Οι νεκροί οι οποιοι έγειναν αθάνατοι αφήνουν οπίσω μητέρας και συζύγους και αδελφάς, οι οποιοι τους έδίδαξαν πώς να προσφέρουν την ζωή των εις τον βωμόν της πατρίδος και πώς να προκαλούν του κόσμου τον θχυμασμόν και την κατάπληξιν.

Πλησίον εις αυτάς όλαί αι γυναίκες που όπως δήποτε εϊργάσθησαν και όπως δήποτε ήγωνίσθησαν, είτε αναπληροῦσαι κάτω από την οικιακήν στέγην και εις τους άγρους τας εργατικά χέρια, είτε πκρέχουσαι την συνδρομήν των εις τας δημιουργουμένας από τον πόλεμον στερήσεις, είτε νοσηλεύουσαι και υπηρετοῦσαι έχουν δικαίωματα επί της προσοχής και αντιλήψεως της πολιτείας.

Και τα δικαιώματα αυτά έρχονται να διεκδικήσουν σήμερα. Δεν ζητούν παράσημα και αριστεία, άλλ' ούτε τιμάς και αξιώματα. Ζητούν απλούστατα δικαιοσύνην. Ζητούν από την Κυβέρνησιν της χώρας νόμους προστατευτικούς δι' αυτάς και διὰ τα παιδιὰ των. Ζητούν εργασίαν εις εύρειαν κλίμακα και με ίσα δικαιώματα, απέναντι κοινων με τους άνδρας εφοδίων. Ζητούν επέκτασιν της παιδείας, όχι κατά τύπους, αλλά κατ' ούσίαν εις όλους τους γυναικείους πληθυσμούς. Ζητούν με μίαν λέξιν να λαμβάνωνται υπ' όψιν ως άνθρωποι και όχι ως εξαιρετικά όντα, άλλοτε μεν προοριζόμενα να πετούν εις τους αιθέρας και άλλοτε να έρπουν και να ποδοπατούνται σαν σκουλικια κατά γῆς.

Μαζή με την εθνικήν μας αναγέννησιν ως τεθούν αι βάσεις και μιὰς νέας γυναικείας ζωῆς, ό,τι εγεινεν έως τώρα υπέρ αυτής οφείλεται αποκλειστικώς εις τους ιδικούς των αγώνας, εις τας ιδικάς των προσπαθείας, εις την ιδι-

κήν των ενεργειαν. Έδειξαν τί ήμπορούν να δώσουν, τί να συνεισφέρουν, που να φθάσουν. Έάν καταλλήλως χρησιμοποιηθῆ ή ενεργητικότητα της γυναικός και εάν καταλλήλως δια μιὰς γενναίας εκπαιδευτικής μεταρρυθμίσεως κανονισθῆ ή μόρφωσις των θα γίνουν διὰ την Νέαν Έλλάδα παράγοντες μεγάλου εθνικού πλούτου.

Έάν ή Γαλλία υπεδούλωσεν εις τὰ σκῆπτρά της και κατέστησεν έλους τους άλλους λαούς του κόσμου φόρου ύποτελείς εις την βιομηχανίαν και τὸ εμπόριον της, τοῦτο κατὰ γενικήν όμολογίαν όλων των κοινωνιολόγων της οφείλεται εις την γυναικείαν εργασίαν, εις την γυναικείαν ενεργητικότητα, εις την γυναικείαν καλαισθησίαν.

Η Έλληνίς ήμπορεί να γίνη διὰ την Ανατολήν όλόκληρον ό,τι υπήρξεν ή Γαλλίς διὰ την Δύσιν.

Τὸ Έργαστήριον των Απορών Γυναικων.

Ηδη ή πρώτη πρὶ ετών εμφάνισις κάποιας Έλληνικής βιομηχανίας, κάποιας αναγεννήσεως του Έλληνικού σχεδίου οφείλεται αποκλειστικώς εις τας Έλληνίδας.

Τὸ έργαστήριον των Απορών Γυναικων ανέγεννησε την Έλληνικήν ταπητουργίαν και τὸ Έλληνικὸν ύφασμα, εις όλους περίπου τους κλάδους. Από τας ἀηδεΐς και ατέχνους απομιμήσεις των Ευρωπαϊκων σχεδιων, από τὰ μελιτζανιά και τὰ πορτοκαλιὰ τριαντάφυλλα, τὰ οποια ακόμη και τώρα μὰς έρχονται άπλωμένα εις τάπητας από τας μακρινάς επαρχίας, τὸ έργαστήριον ανεζήτησε τὸ γνήσιον Έλληνικὸν σχέδιον, τὸ έτελειοποίησε και κατέστη σήμερα τὸ ταπητουργεΐον τὸ όποϊον εφοδιάζει με ωραίους τάπητας όλόκληρον την Έλλάδα. Τὸ ίδιον ήμπορεί να λεχθῆ και διὰ τὰ άλλα ύφασματά του είτε μεταξωτά και φουλάρια είτε βυμβακερά διὰ τὰ απλούστερα είδη της οικιακής χρήσεως, διὰ να περιορισθῶ σήμερα μόνον εις τὸ έργαστήριον των Απορών Γυναικων, τὸ αρχαιότερον εις τὸ είδος του.

Η ίδρυσις του, ή επί τεσσαρακονταετιαν περίπου λειτουργία του τὰ κεφάλαιά του, ή αποκτηθεΐσα περιουσία του οφείλεται αποκλειστικώς εις γυναίκες, εις κυρίας των Αθηνων, οι οποιοι συνετέλεσαν εις τὸ να μορφωθῶν γενεαί όλαί εργατίδων, όχι μόνον ως τεχνίτριαι, αλλά και ως άνθρωποι.

Διότι τοῦτο τὸ εξαιρετικὸν παρατηρεΐται εις τὸ Έργαστήριον, τὸ όποϊον υπό την έποψιν της εργατικής εν αυτώ κινήσεως διαφέρει

Ο απόμαχος Άρης, πρὸ της εξέδρας του Φαλήρου.

πολύ των κοινων εργοστασιων. Έδῶ ή εργατις εργάζεται εις ευρύχωρα και ευάερα δωμάτια, τρέφεται με τροφήν υγιεινήν, διότι τὸ πρόγευμα παρέχεται δωρεάν, χάρις εις την γενναιοδωρίαν του αιδίμου Συγγροῦ, μανθάνει γράμματα, διδάσκεται την θρησκείαν της, με μίαν λέξιν εκπολιτίζεται.

Αυτή με ολίγας λέξεις είναι ή πρώτη αποπειρα γυναικείας βιοτεχνίας εις την Έλλάδα και τὸ πρώτον βιομηχανικὸν κέντρον, τὸ όποϊον με τὸ Έλληνικὸν σχέδιον και την Έλληνικήν γραμμην έθεσε τας βάσεις της κατόπιν επεκταθείσης εις κύκλον ευρύτερον γυναικείας βιοτεχνίας.

K. PAPPEN.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ D'ABBADIE D'ARRAST

Προέδρου του Νομοθετικού Τμήματος του Διεθνούς Συνδέσμου των Γυναικων

Όχι μόνον αι γυναίκες της Γαλλίας, άλλ' αι γυναίκες όλου του κόσμου χάνουν με τον αιφνίδιον θάνατον της κ. d'Abbadie d'Arrast ένα πολύτιμον αγωνιστήν, μίαν υπαρκτιν, ή οποια είχεν αφιερώσει όλην της την ζωήν εις εξυπηρέτησιν και υπεράσπισιν των πολυτιμοτέρων γυναικείων συμφερόντων.

Η κ. d'Abbadie d'Arrast μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Διεθνούς Συμβουλίου των Γυναικων παρέσχε πολυτίμους υπηρεσίας εις τας γυναικας όλων των λαων, ως πρόεδρος του νομοθετικού τμήματος. Είναι ή

μόνη ήτις πρό ἐτῶν πολλῶν ήσχυλεῖτο με τήν γυναικείαν νομοθεσίαν καί εἶχεν ἐργασθῆ κατόπιν σοβαρωτάτων μελετῶν καί τροποποιήσεων τῶν νόμων, οἱ ὅποιοι ἀναφέρονται εἰς τὰς γυναῖκας.

Δέν περιωρίσθησαν δέ αἱ μελέται καί αἱ ἐρευναί της ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς Γαλλίλους νόμους. Ὑπό τήν ιδιότητά της ὡς προέδρου τοῦ νομοθετικοῦ τμήματος τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου εἶχε δι' ἐγκυκλίου της ζητήσει παρὰ τῶν προέδρων τῶν οἰκείων τμημάτων τῶν γυναικείων ἐθνικῶν συνδέσμων ὅλου τοῦ κόσμου νά καταρτίσουν μελέτας διὰ τοὺς νόμους τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὰς γυναῖκας ὅλων τῶν λαῶν, τοὺς ὁποίους ἐδημοσίευσεν εἰς τόμον ὀλόκληρον καί ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐτοίμαζε νέας μελέτας.

Πρόεδρος καί ἐγὼ τοῦ νομοθετικοῦ τμήματος τοῦ Ἐθνικοῦ μας συνδέσμου συνειργάσθη ἐπὶ πέντε συνεγῆ ἔτη μαζῆ της καί ἐξετίμησα τὸν ἐνθουσιασμόν, τήν αὐταπάρνησιν καί τὸν ὠραῖον ζήλόν της εἰς τὸν κοινόν μας ἀγῶνα. Ἡ ἀλληλογραφία μαζῆ της δέν ἦτο ζήρὰ καί τυπική, ἀλλ' οὔτε μόνον τὰ νομικά ζητήματα τήν ἀπασχόλουν. Εἶχεν ἐξάρσεις ποιητικές, ἐκφράσεις μεγαλειότερας ἀδελφῆς καί εὑρίσκει λέξεις ὠραίας διὰ νά συσφίγη τοὺς δεσμούς μιᾶς παλαιᾶς γνωριμίας, χρονολογούμενης ἀπὸ τὸ πρῶτον γυναικεῖον Συνέδριον τοῦ Παρισιῦ.

Τότε ἐγὼ ἄπειρος ἀκόμη εἶχα ὡς ἀναδόχους μου εἰς τὸν δρόμον τῶν νέων ιδεῶν τρεῖς μεγάλας γυναικείας φυσιογνωμίας. Τήν Μαρίαν Δερσίμ, τήν Emilie de Morsier καί τήν κ. d'Abbadie d'Arrast. Τὰ πρῶτά μου βήματα καί τοὺς λόγους μου εἰς τὸ Παρίσι ἐχειροκρότησε με τόσο ἐνθουσιασμόν καί χαρὰν ἀληθινῆς μητρός, δέν ἄφινε δὲ εὐκαιρίαν χωρὶς νά μοῦ ἐνθυμίση τοὺς παλαιούς μας δεσμούς της ἀμοιβαίας ἐκτιμῆσεως καί ἀγάπης.

Τὸν ἐθνικόν μας ἀγῶνα παρηκολούθησε με ἀγωνίαν καί τὸ συγχαρητήριον γράμμα της διὰ τὰς νίκας μας δίδει τὸ μέτρον τοῦ ἐνθουσιώδους χαρακτήρος της γυναικός καί τήν ἀγάπην της πρὸς τήν Ἑλλάδα παλαιὰν καί νέαν.

Ἡ κ. d'Abbadie d'Arrast ἀνῆκεν εἰς παλαιὰν γαλλικὴν οἰκογένειαν. Εἶχε τὸ δῶρον τοῦ λόγου εἰς συνδυασμόν με πολλήν μετριοφροσύνην καί ἀγαθότητα. Ὑπῆρξεν ἀπὸ τὰς διαπρεπεστεράς καί τὰς πλέον δημοφιλεῖς προπαγανδιστρίδας τοῦ γυναικείου ζητήματος εἰς τὸ ὅποιον δέν ἀφιέρωνε μόνον τὰς πνευματικὰς της δυνάμεις, ἀλλὰ καί τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν εἰσοδημάτων της.

Συζητήτρια δεινὴ ἐσυνείθιζε ν' ἀκούη τοὺς ἀντιθέτους εἰς τὰς γνώμας της με μεγάλην ὑπομονήν, νά τοὺς ἀφίγη νά ἐξαντλοῦν μέχρις ἐνός ὅλας τῶν τὰ ἐπιχειρήματα καί κατόπιν με ἀβρότητα πάντοτε καί σέβας διὰ τὰς πεποιθήσεις των, τὰς ἀνεσκέυαζε τόσο τελείως, ὥστε νά τοὺς πολεμᾷ με τὰ ἴδια των ὄπλα.

Εἶναι ἀπὸ τὰς ὀλίγας φεμινιστρίδας αἱ ὁποῖαι δέν εἶχον ἐχθροὺς καί αἱ ὁποῖαι προσηλύτισαν ὑπὲρ τῶν νέων ιδεῶν μεγαλειότερον ἀριθμὸν ὁπαδῶν. Ὅλοι ἡμεῖς αἱ ὁποῖαι τήν ἐγνωρίσαμεν καί εἰργάσθημεν μαζῆ της, χάνομεν με τὸν θάνατόν της μίαν μεγάλην φίλην καί ἕνα δυνατὸν πράγοντα εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν εὐγενῆ καί μέγαν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ.

K. PAPPEN

ΟΙ ΕΠΑΙΝΟΙ

A'.

Ἄν ἐπαύμεν νά ἐπικινώμεθα μεταξύ μας ἡ ζωὴ θά ἐγένετο δύσκολος. Ἡ φιλία καί ὁ ἔρωθ θά συντρίβοντο καί κανεὶς δέν θά ἤμποροῦσε νά ἀνεχθῆ τὰς κακίας καί τὰ ἐλαττώματα τῶν ὁμοίων του, ἀλλ' οὔτε καί τὰς ἀρετὰς των.

Ἄλλὰ τὸ παρακάμνομεν. Μ' ὅλον ὅτι δὲ ἡ ἐποχὴ μας θεωρεῖται θετική, νομίζω ὅτι ποτὲ δέν ἐγένε τόση κατάχρησις ἐπαίνων. Χωρὶς λόγον ὅλοι μας σπεύδομεν νά ἀνακαλύπτωμεν μεγαλοφυΐας ἐκεῖ ποῦ δέν ὑπάρχουν ἢ τοῦλάχιστον τάλαντα θαυμάσια, πνεῦμα ἐξοχον καί γοητεῖαν μοναδικήν. Τί θά ἔλεγεν ἡ Ἀληθιστίς, τήν ὁποίαν τόσο ἐξώργιζαν οἱ ἔπαινοι τοῦ Ὁράντου, ἐάν ἤκουε τὰ ἐγκωμιακὰ ἐπίθετα ποῦ ἀνταλλάσσομεν μεταξύ μας, καί τὰ ὁποῖα δέν μας ἐμποδίζουν νά κακολογοῦμεν εἰς στενωτέρους κύκλους ὅσους πρό μιᾶς στιγμῆς ἐξεθειάζαμεν.

Εἴμεθα λοιπὸν δόλιοι ἢ μεταβάλλομεν σκέψεις σύμφωνα με τὸ περιβάλλον εἰς τὸ ὅποιον εὑρισκόμεθα; Εἴμεθα πνεύματα ἀνήσυχα, ὀλιγώτερον βέβαιον περὶ της ἀντιλήψεώς μας παρ' ὅσον ἦσαν οἱ πατέρες μας. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπαινοῦμεν διὰ νά μας ἐπαινοῦν, διὰ νά περιβλωμέθα ἀπὸ ἀτμοσφῆραν συμπληθητικῆν. Ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους περιποιούμεθα μᾶς κρίνουν πάντοτε καλά, μᾶς ἀναγνωρίζουν πνεῦμα καί ἀντίληψιν—ἀφοῦ ἀναγνωρίζομεν τήν ἀξίαν των—μᾶς εὑρίσκουν με μίαν λέξιν πολὺ συμπληθεῖς. Συνήθως ἐκεῖνοι ποῦ περιποιούμεθα δέν θά μᾶς ὑβρίσουν, οὔτε θά ὀμιλήσουν ἐναν-

τίον μας. Ἡ φιλοφροσύνη εἶναι κάτι σὰν πληρωμὴ ἀσφαλείας κατὰ της κακογλωσσίας,

Οἱ ἔπαινοι ἄλλως ἐξασφαλίζουν καί κατακτησεις. Ἐνας ἐρωτευμένος δέν εἰμπορεῖ νά εἰπῆ πρὸς τήν γυναῖκα τῶν πόθων του ἀπλῶς ὅτι τήν λατρεῖ, χωρὶς πρόλογον ἐγκωμίων διὰ τήν ὠραιότητα, τήν χάριν της, τὸ πνεῦμά της, τήν κομψότητά της.

Αὐτοὶ οἱ ἔπαινοι κατὰ κανόνα χρειάζονται διὰ νά δώσουν εἰς τὸν ἀγαπώμενον τήν ἐξήγησιν τοῦ αἰσθήματος, τὸ ὅποιον ἐνέπνευσε. Καί ὑπάρχουν μεν οἱ κεραυνοβόλοι ἔρωτες ὅσον τοῦ Ρωμαίου καί της Ἰουλιέτας, ἀλλ' ὅταν ὁ ἕνας ἐκ τῶν δύο ἀγαπᾷ πρῶτος, διὰ νά ἐλκύσῃ τήν ἀγάπην τοῦ ἄλλου θά ὑμνήσῃ τὸ κάλλος καί τὰ χαρίσματα του. Ὁ ἔρωθ χωρὶς ἐπαίνους καί θαυμασμόν δέν καλλιεργεῖται ἀλλ' οὔτε καί ἡ φιλία ποῦ κλείει τὸ ἐγὼ μας εἰς μίαν ξένην καρδίαν, ἕνα ἐγὼ ὠραιότερον, ποῦ μᾶς ἐλκύει, μᾶς συγκινεῖ καί μᾶς συγκρατεῖ.

Ἄλλὰ πῶς θά τὸ ἰδοῦμεν τὸ ἐγὼ αὐτὸ χωρὶς τὸν ἔπαινον ποῦ ὑπαγορεύει συχνὰ ὄχι ἡ πραγματικὴ μας ἀξία, ἀλλὰ τὸ αἶσθημα της μεγάλης πρὸς ἡμᾶς στοργῆς. Οἱ ἔπαινοι αὐτοὶ μᾶς ἐξαγνίζουν, μᾶς ἐξυψώνουν καί πολλάκις μᾶς μεταμορφώνουν, μᾶς κάμνουν πλέον καλοὺς καί πλέον εὐγενεῖς. Ὅταν μᾶς λείψουν ἐξαφνα χάνομεν τὸ θάρρος μας, γινόμεθα ὀλιγώτερον εὐγενεῖς, μικρότεροι, ταπεινότεροι.

Κάποτε ἐν τούτοις αἰσθανόμεθα πολὺ ὀλίγην συμπάθειαν εἰς ἀνθρώπους ποῦ μᾶς εἶναι ἀφωσιωμένοι, ἀλλὰ μᾶς λέγουν μερικὰς ἀληθείας κάποτε ἀποτόμους καί μᾶς δεικνύουν ὅτι γνωρίζουν ὅλας μας τὰς ἀδυναμίας. Οἱ ἀνθρωποι αὐτοὶ πραγματικῶς εἰς κάθε δύσκολον περίστασιν μας εἶναι ἴσως οἱ μόνοι ποῦ θά μᾶς συνδράμουν, καί τῶν ὁποίων ἐν τούτοις τήν συνδρομήν δέν ἐπικαλούμεθα εὐκολα, διότι θά τήν συνοδεύσουν με πικρὰς πάντοτε ἀληθείας. Οἱ ἄλλοι δέν θά μᾶς βοηθήσουν, ἀλλὰ με δύο των καλὰς λέξεις θά μᾶς παρηγορήσουν. Ἴσως θά μᾶς κατηγορήσουν μεταξύ των θά γελάσουν διὰ τοὺς πόνους μας, ἀλλ' ἀδιὰφορον, ἀρκεῖ ποῦ μᾶς ἀνεκούφισαν εἰς στιγμὰς ἀπελπισίας, ὅτι ἐκολλάευσαν τήν ἀδυναμίαν μας, ὅτι ἐνίσχυσαν τὰς ἐλπίδας μας.

Ἡ κολακεία, ἡ ἐπιείκεια πρὸς τὰς ἐλπίδας καί τὰ λάθη μας εἶναι τόσο ἀναγκαῖα, ὅσον καί ὁ ἥλιος εἰς στιγμὰς καταιγίδος. Διότι ἀπαιτεῖται πολὺ θάρρος διὰ νά ὑποφέρωμεν τὸν ἑαυτὸν μας με τὰς ἀδυναμίας καί ἀνανδρίας του, με τὰς πολλὰς μικρότητας καί ἀνοησίας μας, με τήν συναίσθησιν τῶν ἀγενῶν προθέσεων, τῶν ταπεινῶν αἰσθημάτων, τῶν ὁποίων

τήν ἀνάμνησιν ἢ καρδίαν καί τὸ πνεῦμά μας διατηρεῖ, ὥστε οἱ ξένοι ποῦ μᾶς κάμνουν νά τὰ λησμονῶμεν καί νά μὴν τὰ σκεπτόμεθα νά εἶναι ἀληθῶς εὐεργετικοί. Ἄς εἶναι λοιπὸν εὐλογημένοι, ἔστω καί διὰ τὰς ὀλίγας στιγμὰς ποῦ μᾶς ἀνακουφίζουν.

Διότι ἀναντιρρήτως αἱ στιγμαὶ αὐταὶ εἶναι μετρημένοι, ἀφοῦ ὅσον ἐγώισμόν καί ἂν ἔχομεν αἱ ἀσχημίαι μας εἴτε φυσικαί, εἴτε ἠθικαὶ μᾶς εἶναι πολὺ αἰσθηταί. Τὰς ρυτίδας καί τὰς ἄλλας ἀσχημίας της παρακμῆς τὰς ἀποκρύπτομεν ἀπὸ τοὺς ἄλλους με τεχνητὰ μέσα ἀλλὰ εὐθὺς ὡς μείνωμεν με τὸν ἐκυτόν μας καί λησμονήσωμεν τὰς φιλοφρονήσεις τῶν τρίτων, ἡ σκέψις μας ἐπανέρχεται εἰς τήν δυσάρεστον πραγματικότητα.

Αἱ φιλοφρονήσεις εἶναι συχνότατα ἰδιοτελεῖς. Ὁ θαυμασμός εἶναι χαρὰ, καί ἡ μόνη ἀπόλαυσις, ἡ ὁποία δέν ἀκολουθεῖται ἀπὸ πόνον, διότι εἶναι ἡ ὑπερτάτη ἐλευθερία. Ἡ λάμψις ἐνός προσώπου προξενεῖ εὐτυχίαν, ὡς ὠραῖον δῶρον. Ἡ τελειότης τῶν σχημάτων, τὸ μεγαλεῖον μιᾶς σκέψεως, ἐνός ἔργου, μιᾶς πράξεως, ἐνός χαρακτήρος μᾶς ἀποσπᾷ ἀπὸ τὰς κοινὰς καί περιορισμένας ιδέας μας. Νά ὀμιλῆ τις δι' ὅτι θαυμάζει αἰσθάνεται τήν καρδίαν του μεγαλειότεραν.

Ὑπάρχουν ἀκόμη αἱ φιλοφρονήσεις φιλανθρωπίας. Ψεύματα ποῦ ἐνθαρρύνουν δυστυχεῖς καί τὰ ὁποῖα πρέπει νά μὴν παύουν, ἐάν δέν θέλωμεν νά τοὺς κάμωμεν δυστυχεστέρους.

Ὑπάρχουν φιλοφρονήσεις αἱ ὁποῖαι σκοποῦν νά προσβάλλουν τρίτον, ἀντὶ νά περιποιηθοῦν τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνονται. Ὑπάρχουν φιλοφρονήσεις φιλοδοξίας, μίσους, βλακίας, καί ἀφηρημάρας. Τέλος φιλοφρονήσεις δι' ὅλα καί δι' ὅλους πολλάκις καί τόσο ἀναληθεῖς, ὥστε νά πληγώνουν ἀντὶ νά εὐχαριστοῦν.

FOEMINA

Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

Ἀξία μελέτης καί προσοχῆς ἡ πρόνοια τήν ὁποίαν λαμβάνει τὸ Γερμανικὸν κράτος πρὸς καλλιέργειαν της φυλῆς, πρὸς εὐεξίαν τοῦ σώματος, ὅπως ἐν αὐτῷ κατοικεῖ εὐ ἔχον πνεῦμα. Ὡς ἡμερησίαν προσευχὴν διὰ τοῦτο ἔχουν τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους «Νοῦς ὑγιῆς ἐν ὑγιεῖ σώματι».

Ἄν καί τὰ Γερμανικὰ σώματα καί ἀνεπτυγμένα εἶνε καί ἰσχυρὰ καί ὠραῖα, τοῦτο δέν ἐμποδίζει τοὺς Γερμανοὺς νά τὰ παραβάλλουν με τὰ τῶν ξένων ἐθνῶν καί νά κάμνουν ἀκριβῆ

σύγκρισιν, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῶν σχολείων, καὶ φθάνοντες μέχρι τῆς μαθητευούσης νεολαίας τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτηρίων, ἰσχυρίζομενοι, ὅτι ὄχι μόνον ἡ τροφή καὶ τὸ ἀπαράιτητον λουτρόν, ὁ καθαρισμὸς τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ σώματος διὰ θερμοῦ, ἢ χλιαροῦ, ἢ ψυχροῦ νεροῦ, ὡς ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ ὥρα τοῦ ἔτους, ἀλλ' ὅτι συντελεῖ μεγάλως, ἢ κάλλιον ὅτι ἐκ τῆς κακῆς στάσεως τοῦ σώματος εἰς τοὺς παιδικούς καὶ νεανικούς χρόνους προέρχεται ἡ κύρτωσις, ὁ στραβισμὸς, ἡ καμπούρα· αὐτοῦ, ἐδῶ τοῦ σπουδαστοῦ ὁ ἀρχὴν εἶνε πιεσμένος καὶ οἱ ὄμοι ἐξέχουν· δὲν εἶνε καμπούρης, λέγουν, ἀλλ' ἀπὸ κακῆν στάσιν τοῦ σώματος ἐν καιρῷ μελέτης τὸ ἀπέκτησε· τοῦ ἄλλου ἐκεῖ ὄλον τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος εἰσέρχεται ἐκ τῶν νώτων πρὸς τὰ ἔσω, καὶ τοῦ τρίτου παρέκει οἱ γόμφοι δὲν φαίνονται παραλληλόγραμμοι. Ὅλοι αὐταὶ αἱ ἀσχημίαι ἔχουν τὸν αὐτὸν λόγον, ἐπαναλαμβάνουν.

Διὰ τὴν παρατήρησιν αὐτὴν ἕως δὲν εἶνε οἱ μόνοι, διότι καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν τὴν προσοχὴν δίδουν εἰς τὴν στάσιν τοῦ σώματος εἰς τοὺς νεανικούς καὶ παιδικούς χρόνους, ὥστε εἰς τὰ σχολεῖα μαθηταὶ καὶ μαθήτριά ἐν καιρῷ ἀεργίας, ἤτοι ἐὰν δὲν γράφουν, ἢ μελετοῦν, ἢ παίζουν, ἢ ἐργάζονται, ἀδιάφορον, ὀφείλουν, ἢ καθήμενοι, ἢ ὄρθιοι, νὰ ἔχουν τὰς δύο χεῖρας, τοῦτέστιν τοὺς κάτω βραχίονας ὀπισθεν, ἐπὶ τῆς μέσης δεμένους, σταυροειδῶς, διὰ τὰ κορίτσια δὲ καὶ ὅταν ράπτουν, ἢ κεντοῦν, δίδεται μεγάλη προσοχὴ εἰς τὴν στάσιν τοῦ σώματος.

Μολαταῦτα ἂν καὶ γνωρίζει ἡ Γερμανία τὸ προνόμιόν τῆς τοῦτο, χωρὶς νὰ καυχᾶται διὰ τὴν ὑπεροχὴν, ἢ ἐπιστήμην, ἢ δημοσιογραφίαν, ἢ διδασκαλίαν δὲν παύουν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐφιστῶσι τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων δι' αὐτὸ τὸ τόσον σημαῖνον καὶ νὰ ὑποδεικνύουν νέα μέσα καὶ καταλληλοτέρως μεθόδους πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ.

Ὁ Kneipp ὁ ἐφευρέτης τῆς ὕδατοθεραπείας τῶν νεωτέρων χρόνων, ὁ καλῶς ἀντιληφθεὶς καὶ ἐρμηνεύσας τὸν Ἰπποκράτην, εἶνε καὶ ὁ ὑποδείξας καὶ ἐπιμένων εἰς τὴν γύμνωσιν τοῦ ποδός. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον βλέπει τις εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ Γερμανικὴν Ἑλβετίαν ἀπὸ τῶν βρεφικῶν χρόνων μέχρι τοῦ 13—14 ἔτους, ἀνοιξιν, θέρος καὶ φθινόπωρον, ἂν ὁ καιρὸς τὸ ἐπιτρέπη, τὰ παιδιὰ ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων καὶ τῶν δύο φύλων γυμνόποδα εἰς τὸ σπῆτι των, εἰς τὸν κῆπον των, πρὸ τῆς ἐξώθυρας εἰς τὸν δρόμον. Διότι ὁ Kneipp διατείνεται ὅτι ἡ μέθοδος αὐτὴ στερεοτυπεῖ τὸ πόδι, καὶ ἀναπτύσσει τὸ σῶμα· καὶ ὅταν αἱ ἀ-

τμοσφαιρικαὶ μεταβολαὶ δὲν τὸ ἐπιτρέπουν, ὑπόδημα μακρὸν, πλατὺ, φωνάζει, ἂν θέλετε σῶμα ἀνεπτυγμένον, ὑγιές, στερεόν καὶ εὐθύ· καὶ κτυπᾷ δυνατὰ τὸ κονδύλι τοῦ ἐπὶ τοῦ γραφείου χαράσσω τὰς γραμμάς αὐτάς.

Εἰς τὴν Γερμανίαν πολὺ συχνὰ ἡ γέννησις υἱοῦ δὲν προξενεῖ χαρὰν· διότι καὶ αἱ σπουδαὶ του πολὺ στοιχίζουσιν, καὶ ἀργεὶ νὰ κερδίσῃ χρήματα, βάλλων τὰς γνώσεις του εἰς πρᾶξιν, καὶ ὅταν ἀρχίσῃ νὰ κερδίζῃ δὲν σκέπτεται πλέον διόλου τοὺς γονεῖς, ἀλλὰ δι' ἄλλας στέγας καὶ κεραμίδια, λέγον· ἐν μέσῳ ὅλων τούτων τῶν σκέψεων μία μόνον ἄλλη παρηγορεῖ αὐτοῦς· ὅτι ἡ πατρὶς ἀποκτᾷ ἓνα στρατιώτην. Καὶ ἡ δύναμις τῆς σκέψεως αὐτῆς εἶνε τόσον ἰσχυρά, ἢ λάμψις τῆς τόσον ἀκτινοβόλος, τόσον φωτεινὴ, ὥστε νὰ νικᾷ καὶ διασκεδάζει τελείως τὸ σκότος τῶν προτέρων μελαγχολικῶν λογισμῶν.

Ἡ περὶ ἀναπτύξεως σώματος ἢ πνεύματος προκειμένου, ἢ περὶ βελτιώσεως τούτου τοῦ σφαλεροῦ, ἢ συμπληρώσεως ἐκείνου τοῦ ἑλλειποῦς, εἰς ὅλας ἀνεξαίρετως τὰς φυλάς αὐτάς, γνώμων διέπων τὰς σκέψεις καὶ τοὺς πόθους ἐνὸς ἐκάστου, καὶ πάντων ἐν συνόλῳ εἶνε ἡ καλλιέργεια καὶ ἐξωράσις καὶ ἐξυγιάνσις καὶ ρῶσις τῆς φυλῆς, πρὸς εὐημερίαν καὶ ἀνάπτυξιν καὶ κραταίωσιν τῆς πατρίδος. Ἀπὸ τῆς βάσεως αὐτῆς ἔχουν τὴν ἀρχὴν τῶν αἱ ἐρευνῶν καὶ μελέται, αἱ κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις τῶν σοφῶν ἐπιστημόνων, ὅσον καὶ τοῦ τύπου.

Ἐν Μονάχῳ

MARIA ΠΙΝΕΛΛΗ.

Ο ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Ἐρηφισθῆ τέλος τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν Νορβηγικὴν Βουλὴν, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται εἰς τὰς γυναῖκας τῆς Νορβηγίας ἡ πολιτικὴ ψῆφος ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἄνδρας ὅρους. Κατὰ τὸ πρὸ διετίας ψηφισθὲν νομοσχέδιον εἶχον δικαίωμα ψῆφου μόνον αἱ με ὠρισμένον εἰσὸδῆμα γυναῖκες.

Αἱ σωφραζέται τῆς Ἀγγλίας ἐξακολουθοῦν τοὺς ἀγῶνας των. Ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας αἱ σωφραζέται μετέβησαν περὶ εἰς Λονδίνον, δεχόμεναι καθ' ἕλλην τὴν διάρκειαν τῆς πεζοπορίας των συνδρομὰς ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος των. Τὸ συλλεχθὲν ποσὸν ἀνῆλθεν εἰς 160,000 φρ. Ἡ πορεία των ἐτελείωσεν εἰς τὸ Hyde-Park, ὅπου εἶχαν συναθροισθῆ περι τὰς 100,000 ὄπαδοι ἐκ τῶν δύο φύλων. Εἶχαν διαιρεθῆ εἰς πολλὰς ὁμάδας, εἰς τὰς ὁποίας ἐξεφωνήθησαν λόγοι καὶ ὑπεγρά-

φησαν αἰτήσεις ὑπὲρ τῆς παροχῆς ψῆφου. Ἐπιτροπὴ ἐκλεχθεῖσα μετέβη παρὰ τῷ Ἀσκούιθ, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπεβλήθη ἡ κολλοσιαία αὐτῆ αἰτήσις. Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας ἐπιμένει ἀρνούμενος.

Ἴδου πῶς δικαιολογεῖ ὁ ἀγγλικὸς «Χρόνος» εἰς σχετικὸν ἄρθρον του τὰ βίαια μέσα τῶν Ἀγγλίδων. «Αἱ σωφραζέται ἀπαντοῦν, ὅτι δὲν πταίουσιν αὐταὶ, ἐὰν ἠναγκάσθησαν νὰ μεταχειρισθοῦν τὸσον βίαια μέτρα, ἀφοῦ ἐκ μακροῦς πείρας ἐπέστησαν ὅτι μετὰ τὰ ἤπια τοῦ παρελθόντος τὸ ζήτημὰ των ἔμμενε στάσιμον. Μία ἀγγλικὴ παροιμία πολὺ γνωστὴ λέγει ὅτι ὁ John Bull, ὁ κνηρὸς καὶ τῆς ρουτίνας μέχρις ἀπιστεύτου σημείου ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ κλοτσιῆς διὰ νὰ ἀποφασίσῃ νὰ βαδίσῃ. Καὶ αἱ σωφραζέται ἤρχισαν νὰ κλοτσοῦν. Κάθε μεγαλη πολιτικὴ ἢ κοινωνικὴ μεταρρυθμίσις εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐπετεύχθη μόνον μετὰ τὴν βίαν, με ἀπειλὰς καὶ με ὀρηκτικὰ κινήματα κατὰ τῶν διευθυνουσῶν τάξεων. Ἐχρησάσθησαν αἱ φοβεραὶ συνωμοσίαι τῶν Ἱρλανδῶν νασιοναλιστῶν, διὰ νὰ ἀναγκάσουν τὴν Ἀγγλίαν νὰ ἐπιφέρῃ τὰς μεταβολὰς εἰς τὴν Ἱρλανδίαν καὶ νὰ βελτιώσῃ ἐν γένει τὴν θέσιν των. Ἡ μήπως αἱ ὀλίγαι ἑκατοντάδες τῶν λόρδων καὶ τῶν βαροννέτων, ποῦ εἶναι οἱ ἀπόλυτοι κύριοι τοῦ κοινοβουλίου θὰ ἔκαμαν τὰς παραχωρήσεις αὐτάς, ἐὰν δὲν ὑπέκυπταν εἰς τὴν βίαν ἐκφοβισθέντες.

«Αἱ σωφραζέται ἐνθυμοῦνται ὅλα αὐτὰ καὶ ἐλπίζουν ὅτι μετὰ τὴν ἐκδραστικὴν μόνον μέθωδον θὰ ἐπιτύχουν τὴν ψῆφον.

«Ἐκουράσθησαν νὰ ἀγωνίζονται μετὰ τὰ ὅπλα τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς πειθοῦς. Καὶ δι' αὐτὸ κατέφυγαν εἰς τὰ ἄγρια μέτρα».

Ὁ φεμινισμὸς εἰς τὴν Γαλλίαν. Εἰς τὸ Δημοτικὸν συμβούλιον τῶν Παρισίων ἐπανῆλθε κατ' αὐτὰς τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ψῆφου εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς. Μετὰ σχετικὰς συζητήσεις ὁ εἰσηγητὴς κ. Frideric Brunet διὰ νὰ πείσῃ τοὺς συναδέλφους του νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν πρότασιν του, προσέθηκε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς· Ὁ μόνος τρόπος διὰ τοῦ ὁποίου θὰ κλεισθοῦν ἡ ταβέρνες εἶναι ἡ παροχὴ ψῆφου εἰς τὰς γυναῖκας κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς. Διὰ τὰ μέτρα πρὸς καταπολέμησιν τοῦ ἀλκολισμοῦ δεκατίζοντος τὸν γαλλικὸν πληθυσμὸν ἡ γνώμη τῶν γυναικῶν θὰ εἶχε βεβαίως περισσοτέραν βαρῦτητα ἀπὸ τῶν ἐκλογέων, οἱ ὅποιοι ἀφίνουν τὴν σκέψιν των εἰς τὸ βάθος ἐνὸς ποτηριοῦ ἀψέντι....

Εἰς τὸ γενικὸν δὲ συμβούλιον τῆς περιφερείας τοῦ Σηκουάνα, εἰς τὴν σχετικὴν συζή-

τησιν ὁ εἰσηγητὴς κ. Lucien Beauchart ἀπεφάνθη εὐνοϊκώτατα καὶ ἡ πρότασις ἐσυζητήθη. Ἐκ τοῦ λόγου τοῦ κ. εἰσηγητοῦ μεταφερομεν τὰ ἑξῆς:

.... Δὲν εὐρίσκετε κύριοι, ἀπρεπὲς εἰς μίαν κοινωνίαν ἡ ὁποία ἀξιοῖ ὅτι εἶναι προοδευτικὴ καὶ ὅτι διευθύνεται ἀπὸ πνεῦμα δημοκρατικόν, γυναῖκες ἐπὶ κεφαλῆς ἐμπορικῶν ἢ βιομηχανικῶν καταστημάτων νὰ ὑποβάλλωνται εἰς βαρυτάτας φορολογίας χωρὶς νὰ ἔχουν γνώμην ἐπὶ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ νόμου τοῦ σχετιζομένου μετὰ τὸ ἔργον των;

Καὶ νομίζετε δικαίον ἡ μητέρα, ἡ φύλαξ τῶν παιδιῶν καὶ τῆς ἐστίας νὰ μὴ δύναται νὰ ἀκουσθῇ εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα; Καὶ σὰς φαίνεται φυσικὸν ἡ γυναῖκα, τῆς ὁποίας ἡ καρδιὰ καὶ τὸ πνεῦμα ρέπουσιν πρὸς τὴν ἀνακούφισιν τῶν ἀνθρωπίνων ἀθλιότητων νὰ μὴ δύναται νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ ζητήματα τὴν βαρῦτητα τῆς πείρας τῆς καὶ τὴν φωνὴν τῆς αἰσθηματικότητός της;

Θὰ ἀποποιηθῆτε εἰς τὴν οἰκοδόσποιαν νὰ συζητήσῃ μαζήσας τὸν τρόπον τῆς θεραπείας τῆς ἀκριβοῦς ζωῆς; Καὶ θὰ ἀρνηθῆτε εἰς τὴν κυρίαν τοῦ σπιτιοῦ νὰ σὰς ἐκθέσῃ, τὰς ἀτελείας τῆς ἀνθυγιεινῆς κατοικίας; Καὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὅπου ἀγωνιζόμεθα κατὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ κατὰ τῆς παιδικῆς θνησιμότητος θὰ ἀπομακρύνετε ἀπὸ τὰ συμβούλια σας τὴν πείραν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν μητέρων;

Καὶ ἀναγνωρίζοντες εἰς τὰς γυναῖκας ἀξίαν διὰ τὰ εἰδικὰ αὐτὰ ζητήματα ἠμπορεῖτε νὰ ἰσχυρισθῆτε ὅτι εἶναι ἀνίκανοι νὰ ἀντιληφθοῦν τὸ σύνολον τῶν δημοτικῶν προβλημάτων καὶ νὰ κρίνουν τὰ πολυπόικα καὶ γενικὰ προγράμματα τοῦ ἔργου μας;

Κύριοι, ἀρχαὶ αἱ ὁποῖαι ἀπομακρύνουν συστηματικῶς τὴν γυναῖκα ἀπὸ κάθε δρᾶσιν τῆς πολιτείας στηρίζονται μόνον εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ἰσχυροτέρου. Εἰς κοινωνικὸν περιβάλλον πολιτικόν, ἐδραιωμένον ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ ὄχι ἐπὶ τῆς ὑπεροχῆς τῶν μυῶν, κάθε λογικὴ ὑπαρξὶς ὀφείλε νὰ ἔχη τὴν θέσιν της καὶ ὑπὲρ τῆς ιδέας αὐτῆς τῆς ἰσότητος σὰς παρακαλῶ νὰ ἀποφασίσετε.

Ἡ ἐπαρχικὴ συνέλευσις ἀπεδέχθη σχεδὸν ἀσυζητητῆ τὴν ἑξῆς πρότασιν: Τὸ γενικὸν Συμβούλιον ἀποδεχόμενον τὴν ἀπαίτησιν τῶν γυναικῶν τῆς Γαλλίας περὶ τοῦ δικαίωματος τῆς ψῆφου εἰς πᾶσαν λειτουργίαν τοῦ δήμου παρακαλεῖ τὰ δημοτικὰ συμβούλια νὰ συζητήσουν τὸ ταχύτερον τὴν ὑποβληθεῖσαν παρὰ τοῦ κ. Dus saussoy Baisson σχετικὴν ὑποβολὴν νόμου.

Ἄγορὰ φελλάχων.

ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΥΤΡΑΚΙ

Βράχοι κόκκινοι καὶ πέτρες ἄσπρες, κάτω ἀπὸ ἓνα ἀπαλὸ βουνὸ σκεπασμένο ἀπὸ μικροσκοπικὰ πεύκα. Αὐτὸ εἶναι τὸ Λουτράκι. Ἔτσι τὸ βλέπει ὁ ταξειδιώτης τοῦ Κορωθιακοῦ τώρα καὶ τριάντα χρόνια, ἴσως ἔτσι νὰ τὸ ἐβλεπε καὶ ἡ Λαΐς τῆς Κορίνθου, ὅταν κατέβαινε τῆς χρυσῆς σκάλες τοῦ λουτροῦ τῆς, διὰ νὰ λούσῃ τὸ θαυμάσιον σῶμά της εἰς τὴν ἀντικρυνὴν ἀκτὴν. Διότι ἐνῶ τόσα ἐγράφησαν καὶ ἐλέχθησαν διὰ τὴν πολυτέλειαν καὶ τὸν πλοῦτον τῆς Παλαιᾶς Κορίνθου, αἱ ἀντικρυναὶ θέρμαι ἀπλῶς ἀναφέρονται, χωρὶς νὰ γίνεταί δι' αὐτὰς κοινὸς λόγος ἀπολύτως.

Φαίνεται ὅτι τότε ὅπως καὶ τώρα τὰ νερὰ μὲν εἶχαν θαυμασίας ιδιότητας, ἀλλὰ κάποια κατὰ τὰ εἶχε καταδικάσει εἰς τὴν ἰδίαν ἀπολιθωτικὴν στασιμότητα, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται καὶ τώρα. Δύο ἔποχα καὶ δύο πολιτισμοὶ παλαίουν καὶ γρουθοκοποῦνται ἀμείλικτα κάτω ἀπὸ τοὺς κόκκινους βράχους. Ὁ πολιτισμὸς τῶν λουομένων καὶ τῶν ὀλίγων ξένων ποὺ ἀπεπειράθησαν νὰ ἰδρῦσουν ξενοδοχεῖα. Καὶ ἡ πρωτογενὴς κατάστασις τῶν Ἀλβαιοφώνων ἐντοπίων. Ὁ πρῶτος μετὰ πάλην καὶ προσπάθειας τριάκοντα ὀλοκλήρων χρόνων κατώρθωσε νὰ κτίσῃ δέκα σπῖτια, τὰ ὁποῖα ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς στοιχειώδεις ἀπαιτήσεις τοῦ ἀν-

θρωπισμοῦ καὶ δύο ξενοδοχεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ ζωὴ ὁμοιάζει μὲ ὄλων περίπου τῶν ξενοδοχείων τῶν λουτροπόλεων. Εἰς τὴν Παλμύραν ὅπου ἐμείναμεν ἐφέτος τὰ δωμάτια εἶναι καθαρὰ, εὐάερα καὶ φωτεινά, μὲ ἐπίπλωσιν ὄχι πολυτελῆ, ἀλλὰ εὐπρεπῆ, μὲ φωτισμὸν ἀπλετον, μὲ ὑπηρεσίαν πρόθυμον, μὲ τροφήν καὶ διαίταν ἐν γένει πολὺ καλήν.

Ἐδῶ ἐπεκράτησεν ὁ πολιτισμὸς, φερμένος ἀπὸ δύο ἀδελφοὺς Κωνσταντινουπολίτας. Ὁ Θεμιστοκλῆς Πελοπίδας φέρει εἰς τὴν ράχιν του ἓνα ὄνομα καὶ ἓνα ἐπώνυμον ποὺ ἐνθυμίζουσι δύο παλαιὰ ἑλληνικὰ μεγαλεῖα, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν Θηβῶν. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἐχρηιάζετο στρατηγικὴ ἰκανότης, ὁποῖαν ἐπιβάλλουν τὰ δύο αὐτὰ ὀνόματα διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἐπιβληθῇ ὁ Πελοπίδας μὲ τὴν Παλμύραν του εἰς τὸ ξενοδοχειακὸν καθεστὸς τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς.

Τὸ ἐνθυμοῦμαι τὸ παλαιὸν αὐτὸ καθεστὸς μὲ δωμάτια ἰσόγεια, εἰς τὰ ὁποῖα ἐχόρευαν οἱ ποντικοί, μὲ δύο στρίποδα, ἓνα ξύλινο τραπέζι καὶ δύο καρέκλες ὡς μοναδικὴν ἐπίπλωσιν καὶ μὲ ἐνοίκιον ἀπὸ τριῶν ἕως πέντε δραχμῶν τὴν ἡμέραν χωρὶς ὑπηρεσίαν καὶ φυσικὰ χωρὶς τροφήν.

Τὰ λουτρά τότε ἦσαν δέκα τρύπες σκαμμένες εἰς τὸν βράχον κολλητὰ εἰς τὴν πηγὴν, μὲ ἓνα παραθυράκι δύο σπιθαμῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου οἰκογένειαι ὀλόκληροῖ ἀραχνῶν ἐπλεκαν τὰ πλέον πυκνὰ καὶ στακτερὰ παραπετάσματα. Εἰς τὰ

Ὁ ἔκπτωτος βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας Ἐμμανουὴλ μετὰ τῆς νύμφης συζύγου του.

σκοτεινά αὐτὰ μικροσκοπικὰ σπήλαια ὁ καθαρός ἀέρας ἦτο περιττὴ πολυτέλεια, διότι ἡ βιομηχανία τῶν ἀραχνῶν δὲν ἔπρεπε νὰ διακοπῇ. Δὲν ἀερίζοντο λοιπὸν παρὰ μόνου τὴν στιγμήν ποῦ ἐξήρχετο ὁ λουσθεὶς διὰ νὰ εἰσέλθῃ ὁ διάδοχος του. Ἡ λειτουργία τῶν ἀρχίζε τὴν μίαν μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ οἱ λουόμενοι ἐφωδιάζοντο μὲ κίτρινα ἀγιοκέρια, τὰ ὅποια ἐκολλοῦσαν εἰς τοὺς τοίχους, μοναδικὸν φωτισμὸν τῶν κατακομβῶν αὐτῶν τῆς λουτριτικῆς ὕδατοθεραπείας.

Τὸ νερὸ κατέβαινε ἀπὸ μίαν τρύπαν ἀνοιγμένην εἰς τὸ βάθος τοῦ λουτροῦ, ὑψώνετο εἰς ὕψους δύο τριῶν σπιθαμῶν ἐπάνω εἰς τὸν στρωμένον μὲ βότσαλα λάκκον καὶ ἐχύνετο εἰς τὴν θάλασσαν μετὰ τὴν ὁποίαν συνείχοντο τὰ λουτρά. Ψάρια, χέλια, σκουλίκια βρωμερὰ τοῦ νεροῦ, βδέλες καὶ κάθε εἶδος ἐρπετῶν καὶ θαλασσιῶν ἔκαμναν μέσα τὸν περίπατον τῶν ἀνενόητα καὶ ἐσυντρόφευαν ἀφελέστατα τοὺς λουομένους.

Ἐνας φουστανελάς μὲ στακτιὰν ἀπὸ τὴν καθαριότητα φουστανελάου ἦτον ὁ ἀρχὼν καὶ κυρίαρχος τῶν ὑποβρυχίων αὐτῶν βωμῶν. Αὐτὸς ἐμοίραζε τὴν προστασίαν του ἀναλόγως τῆς χρηματικῆς γενναιότητος τῶν λουομένων. Αὐτὸς μὲ χωμένα τὰ δάκτυλα εἰς τὰ ποτήρια, τὰ ἐγέμιζε καὶ τὰ ἐπρόσφερον ἀπὸ ἓνα λάκκον ἀνοιγμένον εἰς τὸ βάθος τῶν λουτρῶν, ἀσκέπαστον, ἐκτεθειμένον εἰς κάθε εἶδους μόλυνσιν, τὴν **Πηγὴν** λεγομένην.

Ἄλλοιμονον δὲ εἰς τὸν ξένον ἐπιχειρηματίαν ὁ ὁποῖος θὰ ἐτολμοῦσε νὰ σκεφθῇ καὶ τὴν ἴδρυσιν ὑδροθεραπευτικῶν καταστάσεων εἰς τὸ Λουτράκι. Μία ἐταιρεία ποῦ ἐτόλμησε νὰ κάμῃ τοιαύτην ἀπόπειραν ἐξεδιώχθη μὲ πέτρες καὶ ἀξίνες καὶ τουφέκια γκρὰ ἀπὸ τοὺς Ἀλβανοφῶνους χωρικούς.

Ὁ πρῶτος ξένος ποῦ ἐπάτησε πῶδι κατακτητικὸν εἰς τὸ Λουτράκι ἦτο ὁ τμηματάρχης τοῦ μηχανικοῦ τμήματος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν μακαρίτης Βλαχοπούλου. Ἐντεταλμένος ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ χαράξῃ δρόμον ἀμαξητὸν ἀπὸ τὸ Λουτράκι ἕως τὴν Περαιχώραν ἔλαβεν ἐντολὴν καὶ ἀπὸ τὸν δήμον Περαιχώρας νὰ ἰδρῦσῃ δέκα ἀκόμη λουτήρας. Ὁ Βλαχοπούλος ὑπηρέτησε τὸν δήμον καὶ οἱ Λουτρακιῶται εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης τοῦ παρεχώρησαν μίαν βραχὴν προέκτασιν τῆς ξηρᾶς πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἐπάνω ἐκεῖ ὁ Βλαχοπούλος εἶχε κτίσει ἓνα σπῖτι μὲ πέντε-ἕξ δωμάτια καὶ μὲ θαυμάσιες ταρατσες εἰς τὸ ὅποιον τὰ πρῶτα ἔτη διὰ νὰ μὴ φοβίση τοὺς Λουτρακιώτας, ἐπερνοῦσε μὲ τὴν οἰκογένειάν του τὸ καλοκαίρι.

Ἐπειτα τὸ σπῖτι ἐμεγάλωσεν, ἀπέκτησε δεύ-

τερον πάτωμα καὶ ἐνοικιάσθη ὡς ξενοδοχεῖον. Τώρα ἡ ἐπιχωμάτωσις ἐπέξετάθη, προσετέθησαν δωμάτια καὶ τρίτον πάτωμα, καὶ τὸ ἀρχικὸν παραθαλάσσιον σπιτάκι καὶ σήμερον ξενοδοχεῖον τῶν Πηγῶν, δίδει εἰσόδημα ἐτήσιον τριάντα χιλ. δραχμῶν.

Οἱ Λουτρακιῶται τῆς νεωτέρας γενεᾶς ἤλλαξαν ἰδέας καὶ σύστημα. Ἀντελήφθησαν ὅτι τὰ ξενοδοχεῖα ἤλκυσαν κόσμον, ὅτι αἱ εἰσπράξεις τῶν λουτρῶν ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ ὅταν τὰ παλαιὰ λουτρά ὡς συνορεύοντα μετὰ τὴν θάλασσαν ἐπεδικάσθησαν εἰς τὸ δημόσιον, ἴδρυσαν νέα, καρφωμένα εἰς ἄλλον βράχον ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς κάποιαν ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν θάλασσαν.

Εἰς τὸ Λουτράκι τὸ ἱαματικὸν νερὸ ἀναβλύζει εἰς κάθε σημείον τῆς ἀκτῆς, ποῦ εὐρίσκειται κάτω ἀπὸ τοὺς βράχους. Ἄρκει νὰ σκαλίση κανεὶς ὀλίγον τῆς πέτρες τῆς ἀκτῆς διὰ νὰ αἰσθανθῇ κάτω ἀπὸ τὰ δάκτυλά του χλιαρὸ νερὸ. Ἡ βλαχοποῦλες μὲ γυμνὰ πόδια καὶ κεντητὲς σιγῶνες πλύνουν ἐκεῖ τὰ ρουχὰ των, ὅπως τὰ ἔπλυνε καὶ ἡ Ναυσικὰ μὲ τῆς δούλες της εἰς τὰς ὄχθας τῆς Κερκύρας.

Τὰ νέα λουτρά ἔχουν ἀξιώσεις ἐξευρωπαϊσμοῦ. Ἐχουν λουτήρας, ἱατρὸν διδράχμων, γρᾶφείον, εἰσιτήρια, σκούπαν καὶ θερμομέτρα ἀκόμη, πράγματα ἀγνωστα εἰς τὸ παρελθόν. Ἐχουν καὶ δύο λουτρά, τὰ ὅποια ὀνομάζουν λουτρά πολυτελείας, ἐντελῶς εἰς ἰδιαίτερον ἴδρυμα, μὲ ἔσοδον καθαρὰν, μὲ καναπέδες ἀπὸ μουσαμὰ καὶ μὲ θαλαμίσκους ἐπιπλωμένους εἰς τοὺς ὁποίους κάμνουν τὴν τουαλέτταν των οἱ λουόμενοι. Οἱ λουτήρες εἶναι μαρμάρινοι, καθαροὶ, μεγάλοι, μὲ δύο παράθυρα καὶ φῶς καὶ ἀερισμὸν τέλειον. Τοπικὸν χρῶμα ἔχει μόνον ὁ ἐπιστάτης τοῦ διαμερισματος τὸ ὅποιον προσπαθεῖ νὰ κρύψῃ κάτω ἀπὸ μακρὰν ὑποκαμίσαν ἀπὸ χακί. Εἶναι ὁμως πρόθυμος καὶ εὐφύεστατος ἄνθρωπος καὶ κατορθώνει νὰ ἐξοικονομῇ ὅλον περίπου τὸν καλὸν κόσμον ποῦ καταφεύγει εἰς τὰ βασιλεία του.

Πρωθυπουργὸς καὶ ὑπουργοί, Μητροπολίται καὶ νομάρχαι καὶ κάθε εἶδος πολιτευτῶν καὶ μεγάλων ὀνομάτων ὑπῆρξαν οἱ πελάται του κατὰ τὴν θερινὴν αὐτὴν περίοδον. Χαλιά, ὠρολόγια, πολυθρόνες, καθρέπτες ὑψηλοὶ καὶ κοινὸς εἶχαν μετακομισθῆ ἀπὸ τὰ δημαρχικὰ μέγαλα. Καὶ κοντὰ εἰς τοὺς ἐπισήμους ἀπῆλυσαν καὶ οἱ ἀνεπίσημοι κάποιαν σχετικὴν εὐμάρειαν τὴν ὁποίαν οὔτε εἶχαν ὄνειρευθῆ διὰ τὰ λουτρά τοῦ Λουτρακιοῦ.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ.

Ο ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ

Ἦτο κοντὸς μὲ πλατεῖς ὄμους, μὲ ἀδύνατο σῶμα, μὲ πρόσωπον ἰσχνὸν καὶ πλαδαρὸν, ὥστε νὰ φαίνεται μᾶλλον παιδί, παρὰ ἄνδρας τριάντα χρόνων ποῦ ἦτο πραγματικῶς. Εἰς ἐπίμετρον ἦτο καὶ καμπούρης καὶ κατὰ τὰ δέκα πέντε χρόνις ποῦ μετέφερε μετὰ τὴν γόνδολά του ξένους καὶ ἐντοπίους ἀπὸ τὴν Βενετιάν εἰς τὸ Μουράνο καὶ ἀντιστρόφως ἦτο γνωστὸς, ὡς ὁ Καμπούρης. Ὁ τίτλος αὐτὸς τῆς ἀτυχίας του δὲν τὸν ἐπέεραζε. Αὐτὸ ἦταν τὸ θέλημα τῆς Παναγίας καὶ τοῦ Ἰησοῦ, δικτὶ νὰ πικραίνεται καὶ νὰ ἀδημονῇ;

Ἡ ζωὴ του περνοῦσεν ἀδιάφορος σὰν τὸ νερὸ τῶν στενῶν καναλιῶν ποῦ σφίγγονται σὰν νεκρὰ μέσα εἰς προαιωνίους μαύρους τοίχους. Ὁποῖος τὰ βλέπει καὶ δὲν ξέρη ὅτι κυλοῦν ἀόρατα ἤμπορεῖ νὰ ὀρκισθῇ ὅτι δὲν κινοῦνται ποτέ. Ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς τὸ βράδυ ἐπηγαίνοντο ἀπὸ τὸ Μουράνο εἰς τὴν Βενετιάν, ὀρθὸς καὶ σκυφτὸς εἰς τὸ ὀπίσω μέρος τῆς γόνδολας ἐπάνω εἰς τὸ μακρὸν κουπί του, σὰν κάβουρας ποῦ στηρίζεται εἰς τὰ πηλινὰ του ἄκρα. Κάθε βράδυ ἐγύριζεν εἰς τὴν καμαρούλα του, μίαν τρώγλην τοῦ νησιοῦ, κοντὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Κάθε Κυριακὴν ἐπήγαγεν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐτριγύριζεν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἀγίου Μάρκου. Δὲν ὠμιλοῦσεν εἰς κανένα, γιὰτὶ δὲν εἶχε φίλους. Μόνον ὅταν κάποτε ἀντίκριζε δύο τρία κορίτσια μὲ μαύρα κροσωτὰ σάλικ, ποῦ ἐπήγαγιναν πάντα μαζή, ἡ καρδιά του ἐκτυποῦσε μὲ ὀρμήν, καὶ ἐκιτρίνιζε, γιὰτὶ ἡ μία ἢ Μπαρμπερίνα Δομινίκη, ἡ περὶ εὐμορφῆς ἀπὸ τὰς τρεῖς ἦτο ἡ ἀγαπημένη του.

Τὴν ἀγαποῦσε δηλαδὴ. Κάθε βράδυ εἰς τὰς ἐπτὰ εὐρίσκετο μετὰ τὴν γόνδολά του κοντὰ εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῶν χρυστάλλων, ὅπου ἐκεῖνη εἰργάζετο ὅλην τὴν ἡμέραν, περῶντας ψεύτικα μαργαριτάρια εἰς τρίχινες κλωστές. Ἐπροχωροῦσε εἰς τὸν δρόμον, ξανθὴ, γαλανή, μὲ ἓνα μειδίμα ἐλαφρῶς ἐμπαικτικὸν ὅσ' ἂν τὰ ὠραῖα μάτια της νὰ ἄφιναν ὡς ἐλεημοσύνην τὸ βλέμμα της νὰ βλέπῃ τὴν γῆν. Τί τὴν ἔμελλε νὰ τὴν ἀγαπᾷ, ἀφοῦ ἐγένετο εὐτυχισμένος ἀπὸ αὐτό, ἀρκεῖ νὰ μὴ τῆς ἔκαμνε τὴν προσβολὴν νὰ τῆς τὸ εἰπῇ. Καὶ ὁ καμπούρης τὴν ἀγαποῦσε, χωρὶς νὰ λέγῃ λέξιν, ἀλλ' οὔτε νὰ δίδῃ καὶν ἀπλῶς μορφήν εἰς τὰ ὄνειρά του, μὲ τὰ ὅποια ἐζῶσε ὅσ' εἰς κόσμον ποῦ λάμπει ἓνας αἰώνιος ἥλιος. Κάποτε τὴν νύκτα ὅταν ὁ σκεπασμένος ἀπὸ ἄσπρα οὐρανὸς ὅσ' ἂν χρυσο-

κεντημένο σεντόνι ἐσκέπαζεν ἐπάνω του τὸ ἄπειρον καὶ τὸ νερὸ ἐνανούριζε τὴν γόνδολά του, ἐξαπλώνετο μέσα, ἔβλεπεν ἐπάνω μὲ ἐκστασιν καὶ ὠμιλοῦσε μόνος μὲ τὴν σιωπὴν τῆς νυκτός.

« Ἀγάπη μου, ἡ καρδιά μου δὲν κτυπᾷ παρὰ μόνον γιὰ σένα «τὴν ἡμέραν ποῦ θὰ μοῦ λείψῃς θὰ πεθάνω! Ἀγάπη! ὦ! πῶς σὲ λατρεύω καὶ σὲ προσκυνῶ ποῦ φωτίζεις τὴν ζωὴν μου.»

Εἰς τὸ νησάκι ἔξαφνα ἐπαρουσιάσθη μία ἀπροσδόκητη χαρὰ. Τὸ πλανόδιον θέατρον τῆς **Φωτιάς** ἀπλώσεν ἔξαφνα τῆς τέντες του παραπλευρῶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ὁ ὄχλος μὲ τριάντα λεπτὰ ἐγέμιζε τὰ μάτια καὶ τὴν ψυχὴν του ἀπὸ συγκινήσεις τρομερᾶς ἢ διασκεδαστικᾶς, ὅπως ἐγέμιζε τὸ στομάχι του ἀπὸ μικρὰς βραστὲς πιπεριές, ποῦ ἔβραζαν εἰς ἓνα καζάνι, εἰς τὴν μοναστικὴν πλατεῖαν, ὅπου ρεμβάζουν αἰῶνες ἀναμνήσεων. Ὅλοι οἱ ἐργάται τοῦ Μουράνο παρευρίσκοντο εἰς τὰς παραστάσεις καὶ ὁ καμπούρης δὲν ἔλειψεν, ὅχι διὰ τὸ θέαμα, παρὰ διὰ νὰ ἤμπορῇ νὰ θαυμάζῃ ἀνετα τὰ δύο μάτια τῆς Μπαρμπερίνας.

Εἰς τὸ τέλος τῆς παραστάσεως αὐτὸς ἔφυγε πρῶτος καὶ κρυμμένος παράμερα ἐφύλαττε τὴν ἔξοδον. Ὁ κόσμος εἶχε φύγει ὅλος καὶ ἡ ἀγάπη του δὲν εἶχε φανῆ, ὅταν ἔξαφνα εἰς τὸ φῶς ἐνός φαναριοῦ διέκρινεν ἓνα ζευγάρι. Ὁ ἄνδρας μὲ μουστάκι ἀγκιστρωτὸ καὶ μὲ τριαντάφυλλο στήν μπουτουνιέρα εἶδιδε τὸ μπράτσο του εἰς τὸ ὠραῖο κορίτσι. Σκυμμένος κάτι τῆς ἐμουρμούριζε, ἐνῶ ἐκεῖνη μὲ μάτια προσηλωμένα σὰν εἰς τὸν Χριστόν, τοῦ ἔλεγεν ὅλην τὴν ἀγάπην της. Ὁ καμπούρης αἰσθάνθηκε τὰ γόνατά του νὰ λύωνται. Ὁ φίλος τῆς ἀγάπης του ἦτο ὁ τενόρος τοῦ θεάτρου. Ἐτραβήθη ὅπως ἤμπορεσε κρυμμένος εἰς τὴν σκιάν τοῦ τοίχου ὡς τὴν βάρκα του, ἐρρίφθηκε μέσα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ μὲ λυγμούς. Ἐξαφνα βήματα ἀκούσθησαν πολὺ κοντὰ καὶ πρὶν προφθάσῃ νὰ κουνηθῇ ἀπὸ τὴν θέσιν του, μιὰ φωνὴ τενόρου γεμάτη χαρὰ τοῦ ἐφώνησε: Γόνδολιέρη. Στὴν Βενετία.

Τρέμων ὅλος, ἀλλὰ καὶ δουλικὸς σχεδὸν ὁ καμπούρης ἐπλησίασε τὴν ξηρὰν καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ ἐπαγγέλματος ἔτεινε τὸ χερὶ του διὰ νὰ ἀκουμπήσῃ ἡ Μπαρμπερίνα καὶ ὁ ἀγαπημένος της ποῦ ἐπήδησαν εἰς τὴν γόνδολα:

Καλησπέρα, καμπούρη, εἶπεν ἡ κόρη.

Ἐπροσπάθησε νὰ ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώθωσε, καὶ ἡ κόρη ἐσήκωσε τοὺς ὄμους μὲ περιφρόνησιν διὰ τὴν χυδαιότητά του.

Μὲ κινήσεις κυματιστᾶς ἡ γόνδολα ἐπρο-

χωρούσε και ο καμπούρης έβλεπε την αντίπεραν ακτήν της προκουμαίας, προσπαθών να μη βλέπη τους δύο έραστάς. Το έρωτικόν των όμως ψιθύρισμα τον περιέβαλεν από παντού, το αίμα του άναβεν, τα μηλίγκιά του εκτυπούσαν και έξαφνα έτίναξε το κουπί με τόσην όρμήν, ώστε ο ήθοποιός έτρόμαξε: Σιγά, σιγώτερα, του είπε. Και χαμηλώτερα έπρόσθεσε: γουρούνι!

Ο καμπούρης τον ήκουσε και τα δόντια του συνεκρούσθησαν, χωρίς να τό θέλη. Άλλά έμετρίασε την όρμήν του κουπιού δια να μην τρομάξη την αγαπημένην του εις την γλυκύτητα της έρωτικής της βραδειάς... Έξαφνα όμως σαν δια μιὰς να έγινεν άλλος άνθρωπος, άφηκε το κουπί του και με μούγκρισμα πληγωμένου ζώου ώρμησεν εις το μεσον της γόνδολας την στιγμήν που οι δύο νέοι ένωσαν τα χείλη των εις φίλημα. Άρπαξε τον νεόν από τους ώμους, ο όποιος έκπληκτος έζήτηει να υπερασπισθῆ. Η πάλη διήρκεσεν όλίγα δευτερολεπτα άγωνίας και λύσσης, ενώ η Μπαρμπερίνα έθρηνοῦσεν από φόβον. Οι δύο άνδρες άγκαλιασμένοι τώρα έξακολουθοῦσαν να παλαίουν με τόσην όρμήν, ώστε η γόνδολα έχασε την ισοροπίαν, αναποδογύρισε και οι τρεις έχάθησαν μέσα εις το βαθύ και μαύρο νερο.

Ο καμπούρης συνειθισμένος να παλαίη με την θάλασσαν επανεφάνη με μιαν δυνατήν κίνησιν κρατών από το φόρεμα την κόρην, την όποιαν άνεσηκωσε με το ένα του χέρι σαν να ήτο πούπουλο. Μόλις αυτή συνήλθε ήρχισε να του φωνάζη: σώσε με!

Θά σε σώσω, μη φοβῆσαι, απήντησε και ήρχισε να κολυμπᾶ με το ελεύθερο χέρι του προς την μακρεινήν ακτήν. Ητο η στιγμή μη αυτή η πλέον μεθυστική της ζωής του.

Θά έσωζε την ζωήν της αγαπημένης του. Εις το χέρι του το δυνατό, που ως τώρα μόνον το κουπί είχε κρατήσει, εστήριζε το ώραιον σώμα που όνειρεύετο όλην την ζωήν του. Ένα μεθύσι θριάμβου εκλόνιζε το λογικό του. Δι' αυτήν είχε σκοτώσει. Και μετ' όλίγον εις αυτόν θά έχρωστοῦσε την ζωήν.

Μη με άφίσης, έφώναξε πάλιν εκείνη.

Δέν θά σ' άφίσω. Η Παναγία θά με βοηθήση ως το τέλος. Γῆς έταξα το ρολόι μου το χρυσό, που εκληρονόμησα από τον πατέρα μου... Ητον ως πρώτη εκδήλωσις της αγάπης του. Και όταν εξηντηλημένος και χωρίς σχεδόν αναπνοήν την απέθετεν εις την ξηράν επρόσθεσεν: *Αγάπη μου!*

Είχεν ακόμη τόσην δύναμιν ώστε να την βοηθήση ν' άνέβη τα σάπια σκαλοπάτια. Ο-

ταν εκείνη εύρέθηκεν ασφαλής, εστάθη μίαν στιγμήν ακίνητη, σαν κάτι να έζητοῦσε γύρω της. Το πρόσωπόν της ήτο σκληρό και άγριον. Και ο καμπούρης άντελήφθη ετι το βλέμμα της ήτο όλο μίσος και ετι η καταδίκη του είχεν αποφασισθῆ.

Έξαφνα δύο σκiai έφάνησαν εις την γωνίαν και η Μπαρμπερίνα με φωνήν τρομεράν εκραύγασε: *Βοήθεια! Πιάστε τον δολοφόνον!*

Ο καμπούρης κισθάνθη σαν μία μαχαίρη εις την καρδιά. Με μάτια που εξεχειλίζαν άγάπην εκύτταξε για τελευταίαν φοράν την κόρην που τον έθανάτωνε και άφέθη να ριφθῆ εις το βάθος του νερού, με την έντύπωσιν ετι και ο ουρανός εκρημνίζετο με όλον το βάρος του κόσμου εκείνου εις το νεκρόν σώμα του.

(Κατά το Γαλλικόν)

ΕΡΩΣ — ΗΡΩΣ

(Συνέχεια)

Ητο τετάρτη ώρα γλυκοχαράματα, και κανεις ακόμη δεν είχε κινηθῆ από την οικίαν. Τέλος, η γραία Μαρουδίτσα, ήτις επεθύμει να γεινη το μπαρκάρισμα εσον το δυνατόν ενωρίτερα, επῆρε δύο άθασταγαίς με ρούχα, τας όποιας είχεν ετοιμάσει, και αφού συνενόηθη με τον Σιγουράντσαν, τας έδωκεν εις δύο παιδιά, άνεψιούς της, να τας κουβαλήσουν κάτω εις τον αίγιαλόν.

— Εκεί είν' η βάρκα, είπεν ο καρβοκύρης, δεικνύων δια του παραθύρου. Ο Γιωργῆς κοιμάται μέσα. Άς τον φωνάξουν να σηκωθῆ να του παραδώσουν τα πράγματα. Κι' ε,τι άλλο έχετε, στείλετέ το. Δώστέ μου κ' έμένα να κουβαλήσω τίποτα, τώρα που θά κατέβω. Στερεωμένοι! καλορρίζικοι! Χαίρετε όλοι! Το άνδρόγυνο στερεωμένο!

Νά σηκωθῆ... Νά τρέξη... Νά την άρπάξη μέσ' από τα χερια τους... Η γρηά θά τον σχίση με τα νύχια της... Αυτός θά την άρπάξη από τον λαιμόν να την πνίξη... Οι καλεσμένοι θά του ριχθοῦν με της μπουκαλαίς, με τους γρόνθους και με τα ρόπαλα... Αυτός θά τους κυνηγήση μ' ένα σκαρμόν, μ' ένα μπάγκον, με μίαν τροπατήρα, όπου μπορεί να πάρη μαζί του από την φελούκαν... Αί γυναίκες θά βάλουν της φωναίς... Ο γαμβρός θά τας καταπραῦνη. «Σιωπάτε! σιωπάτε». Είνε ειρηνικός άνθρωπος, φρόνιμος νοικοκύρης. Δέν εσηκώθη... Δέν έτρεξε. Δέν ήτο πλέον καιρός. Ο μακρός εφιάλτης τον είχε προδώσει.

Τα δύο παιδιά κατέβηκαν κάτω εις την ά-

Ματαιότης Ματαιοτήτων.

κρην του βράχου, φέροντα τας δύο δέσμας των φορεμάτων. Δύο φανάρια ύπηρχον εξ αρχής κρεμασμένα εις το μπαλκόνι της οικίας. Τρίτον φανάριον προσετέθη τώρα έξω από την θύραν της αυλής, δια να φέγγη τον δρόμον εις αυτούς όπου ήρχισαν να κουβαλοῦν την αποσκευήν. Το ουράνιον δρέπανον, λευκόν, εστιλπνωμένον, είχεν ανατείλει πρό ώρας, και τώρα είχεν ώχριάσει από τας έρυθράς και κυανάς λάμπεις του λυκαυγούς. Και τα ρόδα της αυγῆς εκοκκίνιζαν ύψηλά, πρωτογενῆ, άφθαστα ρόδα... φλογινή ρομφαία εις την πύλην του φωτός!

Τα δύο παιδιά έφώναξαν τον Γιωργῆν. Άλλ' ο νέος είχε σηκωθῆ πριν τον φωνάξουν.

— Μπαρμπα, είπ' ού καπητάνιος, να πάρ'ς, λέει, τα ρούχα μέσ' τ' βάρκα.

— Είπε λέει η θειά μ' η Μαρουδίτσα, να τα βάνης, λέει, 'σε καλή μεριά, τα ρούχα να μη βραχοῦνε.

— Να τα βάνης, λέει, άπουκάτ' απ' την πλώρ' τσ' βάρκας, ώμορφα-ώμορφα.

— Τα ρούχα, λέει, κῆ τα μάτια σ'.

Και συγχρόνως ήκούσθη από το ύψος του βράχου κατερχομένη η μεγάλη φωνή του Σιγουράντσα.

— Ἀλέστα, Γιωργή! Τὰ πῆρες τὰ πράματα μέσα;

Ἐίχεν ἐξέλθει ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν τῆς αὐλῆς, κ' ἐκεῖ προπεμπόμενος καὶ ξεκολλῶν ἀργά-ἀργά, ἐξηκολούθει νὰ κερνᾶται ἀκόμη.

— Γεῖά μας! Στερεωμένο τ' ἀνδρόγυνο! Καλορρίζικο! Καλό μας καταβόδιο!

Καὶ μετ' ὀλίγα λεπτά κατήρχετο βραδὺς τὴν κλιτὸν τοῦ βράχου, ἐξακολουθῶν νὰ φωνάζῃ καθ' ὁδόν.

— Ἀσένιο, Γιωργή! Θῆχουμε καλὸ ταξεῖδι.

Δὲν ἦτο πλέον ψέμμα, ἦτον ἀλήθεια. Ὁ Γιωργῆς ἔπλεε μὲ τὴν βάρκαν του καὶ μὲ τὸν Σιγουράντσαν. Ἐπλεε καὶ μετέφερε τὴν Ἀρχόντω, μὲ τὴν μητέρα τῆς καὶ μὲ τὸν γαμβρόν, τὴν ὄραν τῆς αὐγῆς. Τοὺς μετέφερεν εἰς τὴν Σηπιάδα ἄκραν, εἰς τὰ χωρία τοῦ γαμβροῦ, εἰς τὰ σπίτια του, εἰς τὰ νοικοκυριά του.

Καὶ πάλιν εἰμπορεῖ νὰ ἦτο ψέμμα· τίς δύναται νὰ εἶνε βέβαιος; Ἦτο ὄνειρον μαγικόν, ἀπαίσιον καὶ τρομερόν, ὄνειρον τὸ ὅποιον ἔβλεπε μὲ ἀνοικτὰ τὰ μάτια. Κ' ἐσφαλοῦσε τὰ μάτια, καὶ ἀκόμα τὸ ἔβλεπε.

Τὰ ρόδα τῆς αὐγῆς ἐφυλλοροοῦσαν κ' ἐκοκκίνιζαν αἱ παρειαὶ τῆς Ἀρχόντως, ἡ ἐκοκκίνιζαν μόναι των εἰς τὴν θέαν τοῦ Γιωργῆ; Αὐτὸς ἦτο χλωμός, μακρμμένος, ἀδρανής.

Τὰ ρόδα τῆς αὐγῆς δὲν ἤρκοι νὰ τὸν κάμουν νὰ κοκκινήσῃ. Τὸ χέρια του μηχανικῶς, ὡς ζυλιασμένα, ἐτραβοῦσαν τὸ κουπί. Ἐῦλον κολλημένον ἐπάνω εἰς τὸ ξύλον,

Μίαν φορὰν μόνον ἐκύτταζε τὴν Ἀρχόντω. Τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἦτον ἡ τελευταία συγκεντρωμένη ἀπτις τῆς ψυχῆς του. Εἶτα ἐκεῖνη κατεβίβασε τὰ ὄμματα, καὶ τὸ ἰδικόν του ὄμμα κατέστη ἀπλανές.

— Καλὸ κατευόδιο σας!

— Παναγία μπροστά σας!

— Δούλευέ τα καπετάνιο.

— Δούλευέ τα! δούλευέ τα!

Ἐμακρύνθησαν, ἐπελαγώθησαν, κ' ἔφευγαν, ἔφευγαν.

Δὲν εἰμποροῦσε νὰ συνάψῃ ἰδέαν πλέον. Δὲν ἦτο τάχα πλέον κειρὸς παλληκαριᾶς; Παρῆλθεν ἡ εὐκαιρία διὰ νὰ ὀρμήσῃ ἐπάνω εἰς τὸ σπίτι, νὰ τὴν ἀρπάξῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας ὄλων, μὲ τοὺς γρόνθους καὶ μὲ τοὺς ὀδόντας καὶ μὲ τοὺς ὄνυχας.

Ἦ γραῖα δὲν θὰ τὸν ἔσχιζε πλέον μὲ τὰ νύχια τῆς τὰ μαῦρα... Αὐτὸς εἰμποροῦσε ἀκόμη νὰ τὴν πνίξῃ... νὰ τὴν πνίξῃ... Ἐβλεπε τὸν γαμβρόν καὶ τοῦ ἐφάνετο ὡς ὄρνειον, τὸ ὅποιον εἶχεν ἔλθει ἀπὸ ξένον τόπον διὰ ν' ἀρπάξῃ τὴν περιστεράν, τὴν τρυγόναν.

Τοῦ ἤρχετο νὰ ξεστηθῶθῃ, νὰ πτυση εἰς τὰς χεῖρας, καὶ νὰ τοῦ εἴπῃ:

— Παλαίβουμε, μπάρμπα;

Τοῦ ἤρχετο νὰ συγχαρῇ τὴν γραῖαν διὰ τὸν γάμον τῆς τάχα, προσποιούμενος ὅτι ἐπίστευεν ὅτι αὐτὴ ἦτο ἡ νύμφη... διότι ἡ ἡλικία τοῦ γαμβροῦ ἐφάνετο διὰ νὰ εἶνε σχεδὸν πατὴρ τῆς κόρης.

Καὶ νὰ συγχαρῇ τὴν νέαν διότι, μετὰ τόσα ἔτη ὀρφανίας, εἶχεν ἀποκτήσει τάχα δεῦτερον πατέρα.

Ἐπειτα τοῦ ἤλθε νὰ εἴπῃ εἰς τὸν γαμβρόν, δεικνύων τὴν θάλασσαν.

— Πραθαγαίνουμε στὸ κολύμπι;

Ἐκεῖνος θὰ ἐκάγχαζε μὲ τὴν τρέλλαν τοῦ νέου. Δὲν εἶχεν ὄρεξιν διὰ θαλάσσιον λουτρόν. Ἦτο χερσαῖος. Θὰ ἐπήγαινε ὡς μολυθήθῃ κατὰ τὸν βυθόν. Οἰκοκύρης ἄνθρωπος, μὲ τὰ χωράφια του, μὲ τὰ σπίτια του, μὲ τὰ καλά του.

Τὸ ἀπόγευμα ἐφύσα. Ὁ ἄνεμος ἐδυνάμωνε. Θὰ ἐδυνάμωνε πολὺ. Ἦτο ἡμέρα πλέον, καὶ ὁ ἥλιος θ' ἀνέτελλε πυριφλεγέθων ἐπάνω. Καὶ τὰ ρόδα τῶν παρειῶν τῆς νύμφης δὲν θὰ ἐξηλείφοντο. Καὶ ἡ χλωμάδα ἡ ἰδικὴ του ἐνίκα τὴν ἡλιοκαίαν τοῦ προσώπου του, τὴν παιδιόθεν κτηθεῖσαν.

Ὁ ἄνεμος ἐδυνάμωνε. Σαβούραν δὲν ἐφρόντισαν νὰ βάλουν. Ποῖος νὰ τὸ ἐνθυμηθῇ; Αὐτὸν δὲν τὸν ἔμελλεν. Ὁ Σιγουράντσαν ἦτο ἀκαπνισμένος. Ὁ γαμβρὸς δὲν ἤξευρεν ἀπὸ τέτοια. Ἦτο στεργιώτης ἄνθρωπος, μὲ τὰ χωράφια του, μὲ τὰ ὑπάρχοντά σου.

Ὁ ἄνεμος ἐδυνάμωνε. Τάχα δὲν εἰμποροῦσε νὰ δυναμώσῃ ἀρκετὰ, ὥστε μ' ἓνα σαγανίδι ν' ἀναποδογυρίσῃ τὴν ἀσαβούρωτην βάρκαν;

Μ' ἓνα σαγανίδι μόνον. Μὲ μικρὰν ἀνεπιτηδιότητα τοῦ Σιγουράντσαν εἰς τὸ τιμόνι, μ' ἐλαφρὰν ἀπροσεξίαν τοῦ Γιωργῆ εἰς τὸ πανί.

Καὶ τότε ὄλα θὰ ἔπλεαν εἰς τὴν θάλασσαν... Ὅλοι θὰ ἔπεφταν εἰς τὸ κύμα. Ὁ γαμβρὸς θὰ ἐπήγαινε μολύβι εἰς τὸν πάτον, χερσαῖος, ἀθαλάσσωτος ἄνθρωπος. Τὴν γρηῃ Μαρουδίτσαν ἄς τὴν ἐγλύτωνεν, ἂν ἤθελεν, ὁ Σιγουράντσαν. Ὁ Γιωργῆς θὰ ἐγλύτωνε τὴν Ἀρχόντω κολυμβῶν. «Κ' ἐσένα νὰ γλυτώσω κορμί μ' ἀγγελικόν».

Ἐνα σαγανίδι, ἓνα σαγανιδάκι μόνον. Καὶ τοῦτο τί ἐχρειάζετο; Μία παρατημονιά τοῦ Σιγουράντσαν δὲν ἤρκει; Καὶ αὐτὴ τί ἐχρειάζετο; Ἐνα καργάρισμα τοῦ πανιοῦ δὲν ἦτο ἀρκετόν;

Καὶ δὲν ἦτο αὐτὸ εἰς τὸ χέρι τοῦ Γιωργῆ καὶ μόνον;

Μὲ τὸ χέρι του εἰμποροῦσε νὰ βιάσῃ τὸ πανί, καὶ μὲ τὸ πόδι του εἰμποροῦσε νὰ βγάλῃ τὸν πύρον τῆς βάρκας. Ἦ βάρκα εἶχεν ὀπὴν φραγμένην διὰ πύρου, δίπλα εἰς τὴν καρίαν. Ἦτο τοῦτο σχέδιον τοῦ Γιωργῆ, ὅστις ἔσωζεν ἀκόμη παιδικὰς τινὰς κλίσεις εἰς τὰ θαλασσινά του, καὶ ἐπεθύμει καθὼς βουλοῦν τὰ παιδιὰ τῆς μικρᾶς φελούκας κολυμβῶντα νὰ βουλιᾷ συχνὰ τὴν βάρκαν του, διὰ νὰ χορταίνῃ ἐκεῖνη θάλασσαν καὶ αὐτὸς κολύμβημα.

Μὲ ἐν λάκτισμα, ἀκόμη ὀλιγώτερον μὲ ἐν κτύπημα τοῦ δακτύλου τοῦ ποδός, εἰμποροῦσε νὰ στείλῃ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον ἀναυλα τρεῖς ψυχάς, τὸν γαμβρόν, τὴν πενθεράν καὶ τὴν νύμφην... ἐὰν δὲν ἤθελε νὰ γλυτώσῃ τὴν τελευταίαν.

Ὁ κυβερνήτης, ἂν καὶ βαρὺς, θὰ ἐκολύμβῃ ὕπως-ὅπως καὶ θὰ ἐγλύτωνε. Δὲν ἀπέειχεν ἡμισυ μίλιον ἀπὸ τὴν ἀκτὴν. Ὁ γαμβρὸς θὰ ἐπήγαινε βαρὺς εἰς τὸν πάτον μὲ ὄλα τὰ σπίτια του... ἢ μᾶλλον χωρὶς τὰ χωράφια του καὶ τὰ ὑπάρχοντά του. Ἦ γραῖα Μαρουδίτσα... αὐτὴ τὸ ψομί τῆς τὸ εἶχε φάγει. Τὴν κόρη τῆς τὴν εἶχε «κουκουλώσει» καὶ τὴν εἶχε κάμει νοικοκυρά. Θὰ ἐφρόντιζεν αὐτὸς νὰ τῆς κάμῃ τὰ κολυμβά... μαζί μὲ τὴν Ἀρχόντω.

Ἐμπρός! Καρδιά! Θάρρος!

Ὅχι, δὲν ἔπρεπε νὰ βουλιᾷ τὴν βάρκαν διὰ τοῦ ἀνοίγματος τῆς ὀπῆς. Τὸ μέσον δὲν μετεῖχε παλληκαριᾶς, ἦτο δὲ καὶ ἀπαίσιον. Ἐπειτα δὲν θὰ ἦτο πολὺ ἀσφαλές, διὰ τὴν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον προπομπήν.

Μὲ βουλιαγμένην βάρκαν ἐσώθησαν πολλοὶ μὴ γνωρίζοντες νὰ κολυμβοῦν. Μὲ ἀναποδογυρισμένην βάρκαν καὶ πολλοὶ δεξιοὶ κολυμβηταὶ ἐχάθησαν.

Ὅχι, δὲν θὰ ἐβούλιαζε τὴν βάρκαν· θὰ τὴν ἀναποδογύριζε!

Θὰ ἔβλεπε τερπνὸν θέαμα, τὸν Σιγουράντσαν νὰ κολυμβᾷ ὡς φώκη μακρὰν του. Θὰ ἐξεπιάνετο ἀπὸ τὸν γαμβρόν, θὰ ἀπηλιάσσετο ἀπὸ τὴν πενθεράν, διὰ νὰ ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἦ γραῖα μόλις θὰ ἐπρόφθανε νὰ κάμῃ τὸν τελευταῖον σταυρόν τῆς, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἀγωνίας τῆς θὰ ἐπνίγετο βαθεῖα κατὰ.

Τὴν ἐπαύριον εἰς τὸ χωρίον, οἱ ἱερεῖς θὰ τῆς ἔψαλλον τὸν «κανόνα» τῆς, καὶ θὰ προέτρεπον τοὺς προσετώτας νὰ κάμουν μετανοίας διὰ τὴν ψυχὴν τῆς. Καὶ ἐπὶ σαράντα ἡμέρας ὄλα αἱ εὐλαβεῖς γραῖαι τοῦ χωρίου θὰ ἔπαυον νὰ τρώγουν ὀψάρια, μὲ τὴν ὑποψίαν ὅτι αὐτὰ εἶχον ἐγγίσει τὴν πνιγμένην.

Νὰ δράξῃ τὴν Ἀρχόντω ἀπὸ τὸν βραχίονα...

να...ἀπὸ τὴν μασχάλην...ὄχι ἀπὸ τὴν μέσην... Καὶ ἔπλεε ἤδη, ἔπλεε κ' ἐκολυμβοῦσε μαζί τῆς. Διὰ μίαν φορὰν ἄς γείνη γλυκεῖα ἢ πικρὴ καὶ ἀλμυρὰ θάλασσα.

Ἐφευγεν, ἔφευγεν, ὡς δελφίνι, ἐφύσα κ' ἐξέρνα τὸ νερόν ὡς φάλαινα, καὶ προέβαλλε κλυπερόν τὸν βραχίονα ὡς ξιφίας. Ἐπλεε μὲ τὸν δεξιὸν βραχίονα, κ' ἐσφιγταγκάλιαζε τὴν νέαν μὲ τὸν ἀριστερόν. Ἄνω τὴν κεφαλὴν τῆς, ἄνω. Ν' ἀναπνέῃ τὸ δακτυλιδένιο στοματάκι τῆς... «Μὴ φοβάσαι, ἀγάπη μου!» Καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν θὰ ἐξετοπίζετο ὄργυιᾶς καὶ ὄργυιᾶς... Θὰ ἐζύγωνε, θὰ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν ξηράν. «Τώρα, τώρα, ἐφτάσαμε, ψυχὴ μου». Κανὲν δυστύχημα δὲν ἔμελλε νὰ συμβῇ. Ὅλος ὁ κόσμος θὰ ἐσώζετο. «Ἐξαλίσθης, ψυχὴ μου; Ὅλα καλὰ τώρα.— Ἐπνίγει κανεῖς;— Ἀφοῦ ἐγλύτωσες σύ, ὄχι». Ὡ, πῶς θὰ ἔπεφταν ἀφανισμένοι, μεσοπνιγμένοι, σταζόντες θάλασσαν, ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον. Ἀναπλασμένοι καὶ ἀναβαπτισμένοι. Νέος Ἀδάμ καὶ νέα Εὐα, φέροντες τοὺς χιτῶνας θαλασσοβρεγμένους κολητὰ εἰς τὴν ἐπιδερμίδα των, περισσότερον παρὰ γυμνοί,

«Ἐκεῖ εἰς τὸν βράχον εἶνε μία μία σπηλιά. Ὑπάγε ἐκεῖ μέσα, φιλιτάτη μου, ν' ἀλλάξῃς». Ἐκεῖνη, ἂν εἶχε δύναμιν νὰ τὸν ἀκούῃ, θὰ τὸν ἐκύτταζε κατάπληκτος. Ν' ἀλλάξῃ μὲ τί; «Θὰ σοῦ φέρω ἐγὼ φύλλα ἀπ' ὄλα τὰ δένδρα τοῦ δάσους, ἀγάπη μου, νὰ σκεπασθῇς».

Τέλος, ἀναποδογύρισε τὴν βάρκαν; ἔπνιξε τοὺς ἐπιβάτας; τὴν ἔσωσεν ἐκεῖνη;

Δὲν ἰσχύει τηλαισθησία οὔτε τηλεπάθεια, διὰ νὰ ζητήσωμεν τὰς ψήφους τῶν ἀναγνωστών, νοερῶς, ἀκαρικῶς, οὐδὲ Κοινοβουλίου τέμενος εἶνε παρ' ἡμῖν ἱερόν, ἀλλὰ ναὸς Εὐβουλίας. Πᾶς συγγραφεὺς ὑποτίθεται ὅτι ἀντιπροσωπεύει τὴν μέσην κρίσιν καὶ τὸ μέσον αἴσθημα τῶν ἀναγνωστών του.

Δὲν τὴν ἀναποδογύρισε, δὲν τοὺς ἐπνίξε, ὀλίγον ἀκόμη ἤθελε διὰ νὰ τὸ κάμῃ, ἀλλὰ τὸ ὀλίγον αὐτὸ ἔλειψεν.

Ἐξαφνα εἶδε νοεράν ὀπτασίαν, τὴν μορφήν τῆς μητρὸς του τῆς Μπούρμπαινας, ἐναέριον, παλλομένην. Ἐτράβα τὰ μαλλιά τῆς κλιούσα καὶ τοῦ ἔλεγε: «Ἀχ! γυιέ μου! γυιέ μου! Τί εἶν' αὐτὸ ποῦ θὰ κάμῃς;»

Ἐκαμε κρυφὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐπὶ τῆς καρδιάς, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ ὑποκάμισόν του, ἐνθυμήθη καὶ εἶπε τρεῖς φορὰς τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ», ὅπου τὸ εἶχε μάθει, ὅταν ἦτο μικρός, ἡ μητέρα του, καὶ αὐτὸς ἔκτοτε τὸ εἶχε ξεχάσει. Εἶπε: «Ἄς πάγῃ, ἡ πτωχὴ, νὰ ζήσῃ»

μέ τον άνδρα της ! Με γειά της και με χαρά της !»

Κατέστειλε τὸ πάθος, ἐπραύνθη, κατενύγη, ἔκλαυσε κ' ἐφάνη ἥρωας εἰς τὸν ἔρωτά του — ἔρωτα χριστιανικόν, ἀγνόν, ἀνοχῆς καὶ φιλανθρωπίας.

(Διήγημα Ἄλ. Παπαδιαμάντη)

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς εἰρήνης εἰς τὸ Βουκουρέστιον, καθ' ἣν ἐπεδικάσθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ Σέρραι, ἡ Δράμα καὶ ἡ Καβάλλα, καὶ μετὰ τὴν ὁποῖαν ἐπιστεύετο ὅτι οἱ πόλεμοι τῶν Βλκλανίων ἔληξαν, ἰδοῦ ὅτι ἡ Τουρκία παρουσιάζει δι' ἀναβολῶν πρὸς ὑπογραφὴν τῆς εἰρήνης νέας δυσκολίας καὶ ἴσως τῆν ἀνάγκην τρίτου πολέμου.

Ἡ ἐπανάστασις ἄλλως τῶν Ἀλβανῶν, ὑποκινουμένη ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων Δυνάμεων, ὡς ὑποκινεῖται καὶ ἡ Τουρκία εἰς ἀντίστασιν καὶ παρεκλύσεις, θολώνουν κἄπως τὸν ὁρίζοντα καὶ ἀναγκάζουν τὴν Ἑλλάδα νὰ παρατείνει τὴν ἐπιστράτευσιν, καὶ τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν καὶ στόλον νὰ εὐρίσκειται καὶ πάλιν ἑτοιμος διὰ κάθε ἐνδεχόμενον.

Τὸ εὐχάριστον εἶναι ὅτι τὸ φρόνημα τοῦ στρατοῦ εἶναι ἀκμαιότατον, ὅτι αἱ κληθεῖσαι ἡλικία γυμνάζονται μετὰ σπουδῆς, ὅτι προσέρχονται πρόθυμοι καὶ ἀθρόοι οἱ ναῦται τῆς νέας προπαιδευτικῆς ἀπογραφῆς καὶ ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη θὰ ἀντιμετώπισῃ τὴν περίστασιν μετὰ τὸ θάρρος καὶ τὸν ἡρωϊσμόν τὸν ὁποῖον ἀνέπτυξεν εἰς τοὺς τελευταίους δύο πολέμους.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἕνεκα τῶν ἀνωμάλων αὐτῶν περιστάσεων ἠναγκάσθη νὰ συνταμεύσῃ τὸ ταξείδιόν του, ἐπιστρέφει δὲ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα σήμερον.

Εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα ἐγένεν ἐνθουσιώδης ὑπο-

δοχὴ εἰς Βερολίνον, ὅπου τοῦ ἀπενεμήθη παρὰ τοῦ Κάιζερ καὶ ἡ στραταρχικὴ ράβδος. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ Παρίσι ἡ γενομένη παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Πουανκαρέ θερμῆ ὑποδοχὴ καὶ ἡ πρόποσις τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου διέλυσαν τὰ νέφη μιᾶς μικρᾶς παρεξηγήσεως, εἰς τὴν ὁποῖαν ἔτεινε πρὸς στιγμὴν νὰ ἀποδοθῇ χαρακτήρ ἐντελῶς ἐγθροϊκός.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Δι' ὅσους ἀγαποῦν τὰ γλυκὰ φαγητὰ τὰ κυδώνια εἶναι τὸ πιάτο τῆς ἐποχῆς. Τώρα μάλιστα μετὰ τὴν τόσο διαδεδομένην ἐπιδημίαν τῶν ἐντερικῶν νοσημάτων, τὰ κυδώνια καὶ τὰ κάστανα ὡς τροφή εἶναι πολὺ καλὰ διὰ τὰ ἔντερα. Φυσικὰ καλὰ βρασμμένα καὶ καὶ καλὰ λυωμένα.

Κυδώνια πουρέ. Τὰ καθαρίζετε, ἀφαιρεῖτε τὸ σκληρὸν τῆς καρδιᾶς, τὰ βράζετε. τὰ περνᾶτε ἀπὸ τρυπητό, ἢ ἀπὸ μηχανὴν πουρέ, ὅπως τῆς πατάτες. Τὰ περνᾶτε ὀλίγον εἰς τὴν φωτιὰ μετὰ φρέσκο βούτυρο διὰ τοὺς ἀρρώστους, μετὰ ἀλατισμένο διὰ τοὺς ὑγιεῖς, προσθέτετε ψιλὴν ζάχαριν καὶ τὰ ἀναλύετε μετὰ γάλα, ὅπως τὰ συνειθισμένα πουρέ. Τὰ σερβίρετε μετὰ φετίτσες τηγανισμένες, κομμένες εἰς ὠραῖα σχήματα. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον κάμνετε καὶ τὰ κάστανα.

Τὰ κυδώνια γίνονται καὶ μετὰ κρέας, ἀλλὰ ἐκτὸς τοῦ ἀλατιοῦ προσθέτετε καὶ ζάχαριν. Γίνονται καὶ ὁμελέττα γλυκεῖα εἴτε λυωμένα ὡς πουρέ, τὰ ὁποῖα ἐνόνομεν μετὰ αὐτὰ κτυπημένα, μετὰ γάλα καὶ μετὰ φρέσκο βούτυρο.

Γίνονται καὶ παστίτσο κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον μετὰ τὴν ὁμελέτταν, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ στρώνομεν πάτους πάτους, εἰς καλὰ βουτυρωμένην φόρμαν καὶ βάζομεν εἰς τὰ μεταξὺ στρώματα ἀπὸ φέτες ζαμπὸν λεπτοκομμένες, ἢ καὶ ἀπὸ στήθος πουλιοῦ ἢ καὶ ἀπὸ ψητὸ ἀρνὶ κρύο.

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΑΛΕΥΡΟΝ ΝΕΣΤΛΕ

**ΤΕΛΕΙΑ ΤΡΟΦΗ ΔΙΑ
ΤΑ ΒΡΕΦΗ, ΑΝΑΡΡΟΝΥΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΙΤΕΡΟΝ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ**

**Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα καὶ φαρμακευπορεῖα.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην.**

Κ^ΟΣ ΕΥΓ. ΠΛΟΚ ΑΘΗΝΑΙ